

Sreda, 30. maj 2007.

Svedok Jakup Krasniqi

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14:22 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobar dan svima u sudnici i van nje. Molim da se najavi predmet.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilac protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospođo sekretar. Pre nego što nastavite glavno ispitivanje gospodine Krasniqija, gospodine Kearney, hteo bih da kažem nekoliko reči. Juče je dosta toga rečeno o dodacima priključenim izjavi ovog svedoka i njegovom iskazu u predmetu Limaj. Prvo, jedna veoma praktična stvar. Dodatak 5 transkripta je isti kao i dodatak 12 izjave svedoka. To je jedini duplikat koji smo do sada našli u tom materijalu. Juče su pokrenuta neka pitanja i izražena je zabrinutost oko toga kako je sa tim materijalom postupano i kako njime treba rukovati, kako u predmetu Limaj, tako i u ovom predmetu. Strane su obavestile Pretresno veće i jedna drugu o tim problemima i pitanjima. Pretresno veće je juče odlučilo da ne interveniše dalje. Takođe smo pregledali dodatke, i zaključili smo da mnogi od tih dodataka izlaze izvan vremenskog perioda koji je obuhvaćen optužnicom. Pretresno veće nije našlo nikakvu direktnu vezu između nekih incidenata koji se opisuju u tim dokumentima, i incidenata koju su izričito navedeni u optužnici, za koje se optuženi terete. Prema tome, posle pregleda materijala, Pretresno veće ne vidi razlog da promeni stav koji je izrazilo juče, na samom kraju zasedanja. Pretresno veće ostavlja stranama da odluče kako će dalje izvoditi dokaze u vezi sa tim. Prvo, naravno, vi, gospođine Kearney. Isto tako, prepuštamo stranama da procene šta je potrebno da bi se osporili dokazi koji su do sada predloženi u vezi sa tim. Konačno, želeo bih da pomenem da je jučerašnja rasprava u velikoj meri omela tok svedočenja, i Pretresno veće bi htelo da ne dođe do sličnog ometanja dok gospodin Kearney ne završi svoje glavno ispitivanje ovog svedoka. Sada bih zamolio da se svedok uvede u sudnicu. U međuvremenu, iskoristiću ovu priliku kako bismo raščistili jedno pitanje u vezi sa uvrštavanjem iskaza ovog svedoka iz predmeta Limaj. Moram dobro da prekontrolišem da li su brojevi stranica iz transkripta svedočenja gospodina Krasniqija u predmetu Limaj koje je navelo Tužilaštvo tačni. Mislim da tvrdite da to izlazi na oko 250 strana, a Pretresno veće je do sada našlo samo 209 stranica. Čini mi da sam taj broj pomenuo juče, i on se odnosi na svedočenje gospodina Krasniqija. Da budem još jasniji, u pitanju su strane od 3285 do i uključujući 3493. Budući da svedok još nije uveden, dobili smo zahtev da se pretres zakazan za 1. jun prebaci iz popodnevnog termina u jutarnji. Mislim da ste vi, gospođine Guy-Smith, to tražili. Pretresno veće je to ozbiljno razmotrilo, ali zbog obaveze većine sudija u Pretresnom veću, to nažalost neće biti moguće.

ADVOKAT GUY-SMITH: Shvatam. Hvala vam na pažnji koju ste poklonili mom zahtevu.

SUDIJA ORIE: Kada je reč o 5. junu, pozivam strane da vide da li je moguće pronaći rešenje tako što bi se 5. juna pozvao svedok koji možda nije od ključnog značaja za ovaj predmet.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja sam taj predlog dao ranije, ali to pitanje još uvek nije rešeno.

(svedok je pristupio Sudu)

svedok: Jakup Krasniqi

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, imali ste nešto?

ADVOKAT EMMERSON: Može da sačeka.

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, želim da vas podsetim da vas i dalje obavezuje svečana izjava koju ste dali juče. Gospodine Kearney, možete da nastavite.

TUŽILAC KEARNEY: Biću kratak danas. Pre toga, postoji jedno pitanje koje se tiče ovog svedoka. Pretresno veće je juče od Tužilaštva tražilo da pripremi formalnu listu u kojoj će biti upoređeni dokazni predmeti iz predmeta Limaj sa dokaznim predmetima pod 92 ter. Ja sam to pripremio i predao stranama. Da li -

SUDIJA ORIE: U redu. Imamo brojeve za dokazne predmete pod „P” iz predmeta Limaj, tako da imamo pregled svega, što će sekretaru olakšati unos brojeva u kompjuter. Molim sudskog poslužitelja da uzme to od gospodina Kearneya. Nastavite

ADVOKAT GUY-SMITH: Još samo jedna stvar, izvinjavam se. Nisam imao priliku da prethodno o tome razgovaram sa gospodinom Kearneyem. Zanima me kakva je situacija sa onim knjigama koje su pomenute juče?

TUŽILAC KEARNEY: Mi smo danas zvali Prištinu/Prishtinë, i, po svemu sudeći, gospodin Krasniqi je u pravu. On je predao te knjige jednom predstavniku Tužilaštva u ponedeljak u Prištini/Prishtinë. Koliko shvatam, oni su ih posle toga poslali DHL-om, ali mi ih ovde u Hagu nažalost još uvek nismo primili.

SUDIJA ORIE: U redu, čim stignu, vi ćete ih odmah pregledati i obelodaniti Odbrani.

TUŽILAC KEARNEY: Naravno.

SUDIJA ORIE: Izvolite, nastavite onda.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC KEARNEY – NASTAVAK

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Dobar dan, gospodine Krasniqi.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Dobar dan.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Hteo bih da se nadovežem na nekoliko stvari koje ste juče pomenuli. Prvo, strana 4958, red 6. Rekli ste juče „1998. godine sam imao skoro svakodnevne kontakte sa vojnicima i operativnim jedinicama OVK.” Molim vas da nam to objasnite. Da li to znači da ste svakodnevno zvali različite zone ili jedinice na Kosovu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ja sam bio u onim područjima u kojima je delovala OVK. Bio sam u kontaktu sa vojnicima u području u kom sam živeo, ali kontakti sa našim drugim zonama su se odvijali s vremena na vreme, u zavisnosti od potrebe.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gde ste tada živeli, i u kojoj zoni? Zapravo, recite nam prvo gde ste živeli 1998. godine.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: 1998. godine sam živeo u svom rodnom selu, do juna. Posle juna 1998. godine, živeo sam u selima u planinama Beriša/Berisha, u Divljaku/Divlak, u Klečkoj/Klečkë i u Novom Selu/Novosellë.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kontakti koje ste imali sa vojnicima iz drugih zona, izvan zone u kojoj ste vi živeli – da li su to bili redovni kontakti, svake nedelje, svakog meseca, ili je to zavisilo od situacije na terenu? Recite nam nešto više o tome.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Naši kontakti nisu mogli biti svake nedelje, zbog situacije koja je tada vladala i zbog borbi koje su se vodile u leto 1998. godine. Kada je postojala potreba, imali smo fizičke kontakte sa zonama, ali oni nisu bili česti. Najčešće smo komunicirali telefonom i satelitskim telefonom.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Koliko često ste imali te telefonske kontakte sa zonama izvan one u kojoj ste vi živeli?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Teško je reći koliko su česti bili ti kontakti. Moglo ih je su biti svake nedelje, a ponekad i dva puta dnevno. Ponekad ih je bilo svakih 10 dana. To je zavisilo do razvoja situacije na terenu, tako da su kontakti ponekad bili češći, a ponekad ne tako česti. To je zavisilo od potreba Glavnog štaba OVK.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, ti telefonski pozivi drugim zonama koje ste upravo opisali – ko je koga zvao? Da li ste vi zvali te zone, ili su ljudi iz tih zona zvali vas?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: To je zavisilo od konkretne situacije. Ako je ja trebalo da saznam nešto o situaciji na terenu, onda bih ja zvao, a ukoliko bi zonama bilo

potrebno da zovu nas, onda bi one stupile u kontakt sa nama. Kontaktirao bi nas komandant zone ili ljudi koji su bili zaduženi za pitanja informisanja.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Vi kažete da biste sami pozvali neku zonu kada bi trebalo da saznate šta se dešava na terenu. Kada ste rekli „razvoj situacije na terenu”, na šta ste tačno mislili?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Mislio sam na borbe koje su se odvijale u raznim ratnim zonama.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ako bi se borbe vodile u nekoj konkretnoj zoni, zašto biste vi onda zvali tu zonu? Koja je bila svrha tih poziva?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Svrha je bila da saznam kakva je situacija, kako su prošle borbe, da li smo imali gubitaka, i kakvi su bili gubici neprijatelja.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kada biste vi obavljali takve pozive u odnosu na borbe na terenu? Istog dana, sledećeg, posle dva dana? Molim vas, opišite nam to malo detaljnije.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pa, kada god je to bilo moguće, zvali smo ih istog dana. Ako to nije bilo moguće, zvali smo ih sledećeg dana. Ali, kao što sam rekao, to je išlo putem satelitskih telefona. Nismo imali drugih načina da komuniciramo.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kada kažete da biste ih nazvali istog dana, ukoliko je to bilo moguće - na koga tačno mislite kada kažete da biste ih „vi” nazvali?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Mislim na nas koji smo radili u Glavnom štabu, a Glavni štab je imao jedno ograničeno administrativno telo.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ranije, na strani 6, red 17, rekli ste da bi vas pozvao komandant zone ili ljudi zaduženi za pitanja informisanja. U vezi sa čim bi vas ti ljudi, komandanti zona ili ljudi zaduženi za informisanje, zvali?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pozvali bi nas kako bi nas informisali u vezi sa situacijom, i tražili bi pomoć i slične stvari.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kada kažete da bi tražili pomoć, na šta tačno time mislite, gospodine Krasniqi? Kaku vrstu pomoći bi komandanti zona tražili od vas?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Komandati zona, ali i druge, manje borbene jedinice. Kada bi se našli na udaru neprijateljskih snaga, i kada bi imali ograničene snage na raspolaganju, tražili bi pojačanja iz drugih jedinica koje su bile blizu mesta gde su se vodile borbe.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ranije ste pomenuli da je takva komunikacija vršena u leto 1998. godine. Da li možete sada da budete malo precizniji, na koji tačno vremenski period mislite?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Mislim na period posle juna 1998. godine. Kraj jula, avgust, septembar – kada su se odvijale velike borbe. Svi znaju za letnju ofanzivu iz 1998. godine.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: A period pre jula 1998. godine, odnosno prva polovina 1998. godine? Opišite nam, molim vas, kakvu komunikaciju sa zonama ste imali tokom tog perioda.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pre nego što nešto kažem o tome, moram da podvučem razliku između različitih faza razvoja vojske. Pre leta 1998. godine, OVK je bila gerilska vojska. Imala je ograničen pristup mestima i ograničen broj vojnika. To je bila vojska sastavljena od gerilskih jedinica, koja se koristila taktikom „napadni i beži”. Te jedinice su imale svoje ljude, ali taj broj je bio ograničen, i sve one su delovale tajno. Posle 28. februara 1998. godine, kada je u Likošanu/Likoshan i Ćirezu/Ćirez masakrirano 24 osobe, i posle događaja od 5., 6. i 7. marta 1998. godine, ljudi su masovno želeli da stupe u OVK. To je bilo vreme kada Glavni štab nije imao dovoljno viših oficira, i nije mogao da odgovori na sve te zahteve. Mnogi ljudi su tada stupili u OVK. Razne seoske jedinice su se takođe pridružile OVK, ali su one još uvek bile van uobičajenih struktura i kontrole OVK. Ta vojska je uglavnom bila dobrovoljnog i narodnog karaktera, i od ljudi koji su bili zaduženi za neka područja je traženo da budu u kontaktu sa OVK. Na primer, Glavni štab je u više navrata trebalo da razgovara sa predstavnicima sela koji su ponekad na raspolaganju imali samo lovačke puške. Mi smo želeli da svi oni postanu deo jedne bolje organizovane strukture, na čijem čelu je Glavni štab. Tako mogu da kažem da smo u periodu juna, jula i avgusta, imali jednu dobrovoljačku narodnu vojsku, i tada su izvršeni prvi pokušaji da se ta vojska bolje organizuje. Međutim, onda je počela letnja ofanziva, tako da je u tom trenutku bilo nemoguće bolje organizovati OVK. Ta letnja ofanziva je osujetila naše pokušaje da se bolje organizujemo, tako da, sve do oktobra 1998. godine, nismo mogli da konsolidujemo OVK. U novembru 1998. godine, imali smo jedan nešto tiši period. Tada je potpisan sporazum između Holbrooka i Miloševića, i mi smo onda iskoristili taj tiši period da se organizujemo. Imali smo jedinice, bataljone i brigade OVK, tako da su organizacija i disciplina bili bolji krajem godine nego početkom. Ali, to još uvek nije bila dobro organizovana vojska, u pravom, vojnom smislu te reči.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, hvala vam na tom odgovoru, ali bih hteo da se vratimo na period koji ste pomenuli, posle napada u februaru i početkom marta 1998. godine. Želim jednostavno da vas pitam da li je posle tih napada vaša komunikacija sa pod-zonama intenzivirana? Da li se komunikacija Glavnog štaba sa pod-zonama intenzivirala?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Sa rastom broja pripadnika OVK, povećala se i komunikacija. Međutim, bilo je naoružanih grupa seljaka koji su se nalazili izvan komandne strukture, po smo morali da radimo u raznim pravcima istovremeno. Međutim, nismo imali dovoljno ljudi da radimo sa svima njima, i ne bih rekao da smo imali pravu, regularnu komunikaciju, ali jesmo komunicirali sa svim oblastima.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: U vezi sa zonom Dukadin/Dukagjin, konkretno početkom marta 1998. godine – sa kim ste kontaktirali u toj zoni? Sa kim ste razgovarali?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: U to vreme nisam imao komunikaciju ni sa kim u zoni Dukadin/Dukagjin.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je, prema vašim saznanjima, bilo ko iz Glavnog štaba imao kontakt sa ljudima u zoni Dukadin/Dukagjin u to vreme?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pa, ne mogu da vam kažem ko je u to vreme komunicirao sa njima. Ja mogu samo da govorim o periodu posle juna 1998. godine.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Posle juna 1998. godine, sa kim ste kontaktirali kada ste zvali zonu Dukadin/Dukagjin u ime Glavnog štaba?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Mi smo komunicirali i na druge načine, ne samo telefonom. Tako sam, na primer, u junu 1998. godine kontaktirao Lahi Brahimaja, koji je takođe bio pripadnik Glavnog štaba OVK.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Sada govorim o vojnicima OVK na terenu u zoni Dukadin/Dukagjin u periodu od početka juna 1998. godine. Sa kim ste tamo imali kontakt?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Kontaktirao sam Lahi Brahimaja.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je on bio jedina osoba u zoni Dukadin/Dukagjin sa kojom ste razgovarali u periodu posle juna 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: On je bio čovek koga sam poznao i osoba sa kojom sam komunicirao, i mislim da je on bio odgovoran za tu zonu u to vreme. Kasnije sam takođe imao i kontakte sa gospodinom Ramushem Haradinajem, komandantom zone. Mislim da je to bilo samo jednom, i to krajem juna ili početkom jula, ali ne mogu da se setim tačnog datuma.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Vi ste nam ranije rekli da ste posle juna 1998. godine imali redovnije kontakte sa zonama, i opisali ste komunikaciju koju ste imali sa ljudima na terenu o operativnim detaljima. Kada biste, u periodu posle juna 1998. godine, dobili informacije od operativnih jedinica na terenu, šta ste radili sa tim informacijama, gospodine Krasniqi, kao pripadnik Glavnog štaba OKV? Da li ste ih objavljivali, da li ste ih na neki način beležili, i šta ste radili sa tim informacijama?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Nismo informacije dobijali samo mi. Te informacije o razvoju na terenu su slane i medijima, međunarodnim i albanskim. Naravno, imali smo i druga zaduženja, organizaciona zaduženja, a takođe smo pripremali i političke izjave u kojima su iznošene strategije i politički stavovi OVK. U tim izjavama je bilo reči i o borbama koje su se u to vreme vodile na Kosovu.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kada ste izveštavali o borbama koje su se u to vreme vodile na Kosovu, da li ste ta saopštenja delimično zasnivali i na informacijama koje ste dobijali iz zona, od vojnika na terenu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Naš politički program je već bio formiran, čak i pre tih akcija i borbenih operacija. Mi smo pripremali te političke izjave kako bismo podigli moral pripadnika OVK i građana Kosova. Takođe smo hteli i da steknemo

poštovanje građana Kosova i informišemo međunarodnu zajednicu o pravičnom i pravednom ratu koji je vodila OVK.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, ja ne govorim samo o vašim političkim saopštenjima, već o svim saopštenjima za štampu koja su pripremana nakon juna 1998. godine. Da li ste vi informacije koje ste dobijali od vojnika sa kojima ste razgovarali na terenu uključivali u ta saopštenja?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Saopštenja su obuhvatala i informacije o borbama na terenu. Ponekad je to bilo malo preuveličano, ali to je bilo zato što je vođena i propagandna kampanja, i mi smo želeli da utičemo na javno mnjenje. Kao što sam rekao, ponekad smo preuveličavali naše uspehe i gubitke neprijatelja, umanjujući sopstvene gubitke i broj ranjenih. To je bio cilj.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Hvala, gospodine Krasniqi. Ja znam koja je bila vaša propagandna uloga, jer ste o tome govorili juče. Hteo bih da vas pitam sledeće. Kada ste u vašim saopštenjima izveštavali o operativnim detaljima, a znam da su razmere nekih od tih detalja bile preuveličane, ali osnovne činjenice kao što su datumi, mesta i vreme – da li su ti podaci bili tačni, gospodine Krasniqi?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Teško je reći da li je sve bilo tačno. Mi smo nastojali da opišemo operacije koje su se odigravale na terenu.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, moje pitanje je bilo jednostavno. Samo sam hteo da vas pitam da li se događalo da ste vi u tim saopštenjima ponekad potpuno izmišljali borbe ili incidente do kojih nikada nije došlo, i koji su bili potpuno neistiniti i neutemeljeni na činjenicama?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ja nisam izdavao bilo kakva saopštenja o činjenicama koje se nisu dogodile. Nastojao sam da prenosim događaje koji su se zaista dogodili u optimističkom tonu, i da ih malo uveličam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: U redu, hvala. Imam jedno kratko pitanje, gospodine Krasniqi. Pre nego što ste postavljeni na položaj portparola OVK 11. juna 1998. godine, ko je bio vaš prethodnik? Da li ste imali prethodnika?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Nije bilo nikoga ko mi je na tom položaju prethodio.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Pre nego što ste vi postali jedina odgovorna osoba za taj posao, da li je možda postojala neka grupa ljudi koja je kontaktirala sa medijima ili izdavala saopštenja?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pre tog perioda, novine *Zeri i Kosoves* su delovale kao političko krilo OVK, i one su objavljivale saopštenja.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li su onda ta saopštenja bila usvajana na sastancima Glavnog štaba?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Već sam juče objasnio da su samo neki članovi Glavnog štaba u tom periodu bili na Kosovu, a mnogi drugi u Švajcarskoj i Albaniji.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Hvala vam na tome, gospodine Krasniqi, ali ja ponovo želim da vas pitam sledeće. Juče sta nam rekli da su u svim aneksima vaše izjave saopštenja i izveštaji koji tačno oslikavaju izjave pripadnika Glavnog štaba OVK. Želim da vas pitam kakvu interakciju je Glavni štab imao sa *Zeri i Kosoves*?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Od kada sam ja imenovan na položaj portparola, mi smo za *Zeri i Kosoves* komunicirali satelitskim telefonom. Ne znam kako je to rađeno pre mene. Moguće je da smo komunicirali na neki drugi način, ali ja to ne znam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Moje pitanje je osnovnije od toga. Ko je osoba koja je imala kontakte sa *Zeri i Kosoves*? Ko ih je zvao telefonom?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pre nego što sam ja postao portparol – ne znam. Nakon što sam postao portparol, to bih uglavnom radio ja.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ali, neko iz Glavnog štaba ih jeste zvao sa informacijama o operacijama na terenu. Da li može tako da se kaže?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ponoviću ono što sam već rekao. Ne znam šta se događalo u prethodnom periodu, ali od trenutka kada sam ja postao portparol, taj posao sam radio ja.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ja ne tražim od vas ime, gospodine Krasniqi, već vas samo pitam da li su pripadnici Glavnog štaba OVK kontaktirali sa *Zeri i Kosoves* pre nego što ste vi postali portparol u junu 1998. godine.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pa, najverovatnije da, jer, kao što sam već rekao, *Zeri i Kosoves* je na određeni način bilo krilo Pokreta naroda Kosova. Ali, pre juna 1998. godine, pre konsolidovanja Glavnog štaba, *LPK* i *Zeri Kosoves* su delovale kao političko krilo OVK.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Hvala. Sada bih hteo da vas pitam nešto o periodu nakon što ste vi postali portparol. Dodaci koji se nalaze pred vama, da li ih još uvek imate pred sobom, gospodine Krasniqi?

SUDIJA ORIE: Ukoliko ne, zamoliću da se to predoči svedoku.

SVEDOK KRASNIQI: Imam.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, to je sada deo dokaznog predmeta P328.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Poslednjih šest aneksa, od broja 14 do broja 19 – da li su to izjave i intervjui koje ste vi dali nakon što ste postali predstavnik za javnost OVK? Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Jedan od tih aneksa dokaznog predmeta P328, dodatak 12, oprostite, dodatak 18, deo je jednog dužeg intervjua koji ste vi dali *Kohi Ditore* u julu 1998. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kao portparol OVK, koji je bio vaš cilj kada ste davali taj intervju?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Do tada, OVK nije nikada u toj meri obelodanila svoj politički program, i nije direktno komunicirala medijima, pošto pre toga nije bilo portparola i predstavnika OVK za javnost. Prema tome, to je bio moj cilj, da upoznam javnost sa političkim programom i ciljevima rata koji je OVK vodila. Do tada, informacije o OVK su bile ograničene, pa su čak i građani Kosova saznali te informacije preko medija. Od tog trenutka je postojala konkretna adresa, i za javnost i za medije, na koju su mogli da se obrate.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li je postojao neki razlog iz kog ste izabrali baš *Kohu Ditore* da biste izneli politički program OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: *Koha Ditore* je u to vreme bio najčitaniji list na Kosovu, a istovremeno je to bila i novina koja je na ovaj ili na onaj način pružala najveću podršku aktivnostima OVK, pored novina *Zeri i Kosovës*, koje su izdavane u Švajcarskoj.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li su ljudi na Kosovu čitali te novine i izvan Prištine/Prishtinë?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Koliko se sećam, i ljudi na Kosovu, i ljudi u dijaspori, u Nemačkoj i Švajcarskoj, čitali su taj list.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: A da li su i vojnici OKV koji su učestvovali u borbama čitali te novine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Novine nisu tako lako prodirale do borbenih zona, međutim, kada jesu, onda su ih vojnici, naravno, čitali.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kome ste želeli da saopštite program OVK? Da li su to bili Albanci koji su živeli na Kosovu, ili Srbi sa Kosova, ili međunarodna zajednica? Šta je bila vaša namera, ko je trebalo da primi tu poruku koju ste vi poslali preko *Kohi Ditore* u julu 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Glavna publika je bio albanski narod na Kosovu i u inostranstvu. Naravno, *Koha Ditore* je u to vreme bio ugledan i poznat list, i redovno su ga čitali i međunarodni predstavnici na Kosovu. Što se tiče međunarodnog javnog mnjenja, posle tog intervjua, ja sam dao intervju i novinarima *CNN*-a, *BBC*-a i novinarima nekih drugih medija. Mi smo izveštavali javno mnjenje o političkom programu OVK kroz političke izjave i saopštenja koja su objavljivana u *Deutsche Welle*, na *BBC*-u i u intervjuima sa raznim agencijama.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, uskoro ćemo završiti sa ovim. Vi ste nam već rekli da dodatak broj 18 tačno i u potpunosti odgovara intervjuu koji ste vi dali *Kohi Ditore*. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, molim vas da pogledate poslednju stranicu ovog dokumenta.

TUŽILAC KEARNEY: Za Sud, reč je o dokaznom predmetu 328, stranice od 82 do 88, a prvobitni broj po Pravilu 65 ter je 1346, ako je to od pomoći. Molim da se prikaže poslednja stranica tog dokumenta na engleskom jeziku.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, na ovoj stranici vidimo niz pitanja koje vam je postavila *Koha Ditore* i vaše odgovore na njih. Hteo bih da pogledate, otprilike na sredini stranice, u donjem delu, jednu rečenicu u okviru dužeg odgovora koji ste dali, i koja počinje sa: „Čak i ako su neki ljudi patili...” Da li ste pronašli to mesto? Recite nam, molim vas, kada ga pronađete.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Slova su jako sitna, da li možete da mi kažete koji red je u upitanju?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, ako će vam pomoći, ja to mogu da vam pročitam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, ni ja to nisam još pronašao. P328 ima brojeve stranica, i ima ukupno 94 stranice. Koja je to stranica?

TUŽILAC KEARNEY: Da li vidite ERN broj na dokumentu? Originalni ERN broj je bio U0038589.

SUDIJA ORIE: Da, vidim to. U redu, a sada vas molim da nas uputite gde otprilike da pronađemo taj deo.

TUŽILAC KEARNEY: Na toj stranici se nalazi jedan podvučeni deo.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, ja ću vam sada pročitati nekoliko rečenica iz ove izjave, a zatim ću vas prvo pitati da li ste uspeali to da pronađete. „Mi se ne bavimo kidnapovanjem. Čak i ukoliko su neki ljudi patili, to su u većoj meri bili albanski kolaboratori, nego srpski civili. Mi se ne bavimo civilima, i mi vraćamo one koje zarobimo u toku borbi. Pre nekoliko dana, mi smo predali dvojicu Srba iz Hrvatske Međunarodnom crvenom krstu.”

SUDIJA ORIE: Samo trenutak, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine svedoče, da li ste pronašli taj deo?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Slova su jako sitna, ne vidim to.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li na toj stranici vidite „Međunarodni crveni krst“? Gospodine Krasniqi, ako će vam ovo pomoći, to se nalazi otprilike dva pasusa od samog kraja intervjuu. Da li vidite mesto gde se pominje Međunarodni crveni krst?

TUŽILAC KEARNEY: Ako sam dobro shvatio, ovaj dokument je unet u elektronsku sudnicu. Časni Sude, zamolio bih za dopuštenje da sada pročitam ovaj pasus, i pokušaću da pronađem čist primerak za svedoka.

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Kearney, učinite to.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, ja ću vam to pročitati, i pitaću vas da li prepoznajete svoje reči u tom intervjuu. Gospodine Krasniqi, da li me razumete?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: „Mi se ne bavimo kidnapovanjem. Čak i ukoliko su neki ljudi patili, to su u većoj meri bili albanski kolaboratori, nego srpski civili.“

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, molim vas da čitate polako, jer ovim tempom to ne može da se prati.

TUŽILAC KEARNEY: U redu. Hvala.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li ste prepoznali ovu rečenicu koju sam vam upravo pročitao? Da li su to vaše reči?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne sećam se da sam tačno to rekao. Morao bih prvo da to pogledam.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, možda je to pitanje koje ćemo moći bolje da ispitamo u okviru dodatnog ispitivanja.

SUDIJA ORIE: Sigurno nije toliko teško pronaći taj deo?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi –

prevodioci: U albanskom originalu, relevantan pasus se nalazi u poslednjem stupcu na drugoj strani.

SUDIJA ORIE: Molim prevodioce za pomoć. Da li je to približno na onom mestu gde se na fotografiji vidi gornji deo ruke?

prevodioci: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, naći ćete taj deo sa desne strane, gde se nalazi fotografija jedne osobe. Pogledajte poslednju kolonu, približno u nivou na kom se nalazi nadlaktica te osobe. Da li svedok to ima u crno-beloj štampi? To onda nije nimalo jasnije, rekao bih.

SVEDOK KRASNIQI: Da, imam.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas da pročitate deo koji vam je gospodin Kearney upravo pročitao. Pošto je svedok to pronašao, gospodine Kearney, možete da mu postavite pitanje.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, ponovo ću vam pročitati četiri rečenice iz tog teksta, vrlo polako, i na kraju ću vas pitati da li prepoznajete te reči. „Mi se ne bavimo kidnapovanjem ljudi. Čak i ukoliko su neki ljudi patili, to su u većoj meri bili albanski kolaboratori, nego srpski civili. Mi se ne bavimo civilima, i mi vraćamo ljude koje smo zarobili u toku borbi. Pre nekoliko dana, mi smo predali dvojicu Srba iz Hrvatske Međunarodnom crvenog krstu. Imena onih koje smo kidnapovali su navedena na spisku, ili je za njih objavljeno da su pogubljeni, ali mi se ne ponašamo na isti način kao Srbi.” Moje pitanje je da li ste videli ove reči u tom dokumentu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY: Hvala. Nemam više pitanja časni Sude.

SUDIJA ORIE: Pre nego što dam priliku...

(Pretrեսno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Da li ste spremni za unakrsno ispitivanje, gospodine Emmerson?

ADVOKAT EMMERSON: Mislio sam da prvo želite da pokrenete neko pitanje.

SUDIJA ORIE: Ne, samo sam se konsultovao sa svojim kolegama na trenutak. Gospodine Krasniqi, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Emmerson, advokat gospodina Haradinaja. Izvolite, gospodine Emmerson.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT EMMERSON

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dobar dan, gospodine Krasniqi.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT EMMERSON: Da li mogu prvo samo da pokrenem dva administrativna pitanja? Primetio sam da je juče posle podne, kada su postavljena određena pitanja koja su se oslanjala na transkript iz predmeta Limaj, Pretrեսno veće to moralo da prati na

ekranu. Pošto ću se ja baviti nekim pasusima iz transkripta, pripremio sam odštampane kopije.

SUDIJA ORIE: Ja sam doneo sa sobom odštampani transkript.

ADVOKAT EMMERSON: Ja imam pripremljene kopije delova na koje ću se pozivati.

SUDIJA ORIE: Ako nam to dostavite, svakako će biti od pomoći.

ADVOKAT EMMERSON: To bi moglo da pomogne da se unakrsno ispitivanje odvija glatko. Drugi dokument koji sam želeo da dostavim vama i svedoku je zapis razgovora koji su sa ovim svedokom obavili istražitelji Tužilaštva 4. maja 2004. godine. Imamo i prevod na albanski jezik, koji sam dostavio svedoku, i original na engleskom jeziku, koji je dostavljen Pretresnom veću. Takođe imam i kopiju za gospodina Kearneya, ali pretpostavljam da on to već ima. Za zapisnik, ove beleške istražitelja su dokazni predmet Odbrane 1D410081, mada u ovoj fazi ne tražim da budu označene za identifikaciju ili uvrštene u spis. Ako budu prikazivane na ekranu, to će biti njihov identifikacioni broj. Mislim o da su odštampane kopije dostavljene prevodilačkim kabinama. Hvala.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Krasniqi, hteo bih da počnemo tako što ću vam postaviti neka pitanja o samom Glavnom štabu. Mislim da ste ranije svedočili i potvrdili nam da ste se priključili Glavnom štabu negde krajem 1996. ili početkom 1997. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Želeo bih, ako mogu, da shvatim kako je to izgledalo u stvarnosti, kako bi Pretresno veće steklo predstavu o stanju organizacije tog tela koje se opisuje kao Glavni štab, kada ste mu se vi pridružili. Prvo, na koji način ste se pridružili Glavnom štabu? Kako se to tačno desilo? Govorim o vama.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney?

TUŽILAC KEARNEY: Biću veoma kratak. Ne želim da prekidam unakrsno ispitivanje, ali moj kolega je pomenuo neku izjavu koju je svedok dao ranije. Da li je reč o izjavi koju je svedok dao Odbrani?

ADVOKAT EMMERSON: Ne.

SUDIJA ORIE: U pitanju su beleške istražitelja.

ADVOKAT EMMERSON: Ne, izvinjavam se, mislio sam na izjavu koju je svedok dao pred Sudom, na njegov iskaz.

TUŽILAC KEARNEY: Hvala.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ponoviću pitanje, gospodine Krasniqi. Kako ste se vi lično pridružili toj grupi ljudi koja je sebe nazivala Glavnih štabom?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: To zahteva jedno šire objašnjenje o tome kako sam se pridružio Glavnom štabu. Ja sam bio politički zatvorenik od 1981. do 1991. godine, i krajem 1991. godine, došlo je do oružanog napada na porodicu Jashari. Vodile su se borbe između članove porodice Adema Jasharija i pripadnika srpske policije. Ja sam u julu 1991. godine pušten iz zatvora, a u jesen te godine sam se uključio u politiku, i tada sam postao član Demokratske Lige Kosova. Tokom tih borbi, 30. decembra 1991. godine, te iste noći, kontaktirao sam Adema Jasharija i njegovu naoružanu grupu u mestu Poljance/Polac. To kažem zato što sam u to vreme imao kontakte sa ljudima iz operacija poput Adema Jasharija, koji je počeo sa pripremama za oružani ustanak već početkom devedesetih godina, i ja sam poznao te ljude. Poznao sam i imao kontakte i sa drugim bivšim političkim zatvorenicima, a 1993. godine, nekoliko članova LPK je uhapšeno. U to vreme, bilo je ljudi koji su bili spremni da formiraju političko krilo LPK, i ja sam u tom periodu bio u kontaktu i sa političkim i sa operativnim osobljem. Međutim, ti kontakti su bili retki, jer sam ja bio politički aktivista koji je delovao legalno, mada sam zbog toga bio progonjen.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Krasniqi, izvinjavam se što vas prekidam, ali pitanje na koje želim da se usredsredimo je u konkretnom vremenskom okviru od kraja 1996. do početka 1997. godine, kada ste se vi pridružili toj grupi ljudi koja je sebe nazivala Glavnim štabom. Konkretno u vezi sa tim procesom, ko vas je pozvao da budete član Glavnog štaba, i da li ste se možda vi sami prijavili?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Kao što sam rekao, ja sam imao kontakte sa pripadnicima OVK i ranije, ali zbog činjenice da je OVK postajala sve bolje organizovana, a posebno njen operativni deo, i činjenice da sam, kao političar, bio upoznat sa razvojem događaja na Kosovu, i pošto je, obzirom na poboljšanu organizaciju, odlučeno da se uspostavi politički krilo - komandant OVK Adem Jashari je tražio od mene da postanem član Glavnog štaba OVK i da se bavim uglavnom političkim pitanjima.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, Adem Jashari vas je pozvao da se pridružite Glavnom štabu i da preuzmete odgovornost za politička pitanja, a ne za operativna ili vojna pitanja. Da li je situacija bila takva?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala. Da li je tačno da vi u to vreme, 1997. godine, niste znali ko su bili ostali članovi Glavnog štaba?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Nisam ih sve poznao.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li možete da nam kažete koliko je bilo ljudi koji su tvrdili da su članovi Glavnog štaba? Koliko ih je ukupno bilo, uključujući i one koje niste poznavali?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pa, u tom periodu, Glavni štab se sastojao od oko 10 ljudi, ali se svi oni nisu međusobno poznavali, jer su jedni delovali ilegalno, drugi

legalno, a treći su bili u inostranstvu. Tako smo u suštini morali da se prilagođavamo situaciji i uslovima u kojima smo delovali.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ja to shvatam, ali samo želim da steknemo potpunu sliku o tome. Ako niste znali koliko je bilo tih ljudi, pretpostavljam da niste imali ni načina da sa njima komunicirate?

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, pre nego što svedok počne da odgovara na vaše pitanje, primećujem da ste počeli sa pitanjem o kraju 1996. i početku 1997. godine, a u sledećem pitanju ste rekli: „U to vreme, 1997. godine.”

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: Čini se da to pokriva jedan duži vremenski period, ali da je sada isključena 1996. godina. Zato ne znam da li je vaše poslednje pitanje ograničeno na početni period, ili pokriva celu 1997. godinu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pojasniću to. Da li je tokom cele 1997. godine situacija i dalje bila takva da je među tih 10 ljudi bilo onih koje niste poznavali i čiji identitet niste znali? Da li je to važno i za celu 1997. godinu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da ste znali imena više ili manje od polovine članova tog tela koje se nazivalo Glavnim štabom?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Sada je to teško reći, jer ih sada sve poznajem, ali u to vreme neke od njih nisam poznavao.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Očigledno ste poznavali Adema Jasharija, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, znali ste Sokola Bashotu i Rexhepa Selimija. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Poznavao sam u to vreme Sokola, ali ne i Rexhepa.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, poznavali ste Sokola Bashotu, ali ne i Rexhepa. Da li ste u to vreme poznavali Hashima Thaqija?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste 1997. godine znali da su njih trojica članovi Glavnog štaba?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste u to vreme, 1997. godine, znali ime bilo kog drugog člana Glavnog štaba?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Znao sam da je Azem Syla bio član Glavnog štaba 1997. godine.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li su to sva imena koja ste znali u to vreme?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, ako ih je bilo ukupno 10, vi ste znali 5 članova, uključujući i sebe. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li su ta petorica članova bili na Kosovu, ili su bili rašireni širom Kosova i Albanije?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Osim Azema i Hashima Thaqija, svi ostali su bili na Kosovu. Azem i Hashim bi odlazili u Albaniju i Švajcarsku, tako da su boravili na Kosovu u ograničenom vremenskom periodu. Ali, kada bi došli, delovali bi tajno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, u suštini, gospodine Krasniqi, da li možete da potvrdite da je situacija bila sledeća: tri osobe za koje ste znali da su članovi Glavnog štaba, uključujući i vas, bile su bazirane na Kosovu 1997. godine. Dve osobe za koje ste znali da su članovi Glavnog štaba su bile van Kosova, a bilo je još pet članova Glavnog štaba koje niste poznavali. Da li je situacija bila takva?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Tih preostalih pet članova se nalazilo širom dijaspore, u Švajcarskoj, Nemačkoj, SAD, Francuskoj i skandinavskim zemljama. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, oni su živeli na zapadu. Oni su bili građani Kosova koji su napustili Kosovo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li znate kako je bilo ko od njih odabran da bude član takozvanog Glavnog štaba u tom periodu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne tokom 1997. godine.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, pretpostavljam da, ako niste znali ko su bili ti ljudi, niste mogli sa njima direktno ni da komunicirate tokom 1997. godine, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Naravno. To su bili ljudi koje nisam poznao, tako da nisam sa njima ni komunicirao.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste onda samo vas trojica, gospodine Krasniqi, održavali među sobom kontakte tokom 1997. godine? Gospodin Jashari, gospodin Bashota i vi. Da li se, u stvari, sve svodilo na to? Da li su to bili jedini ljudi sa kojima ste vi mogli da komunicirate?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Rekao sam da u tom periodu nisam mogao redovno da komuniciram sa ljudima koji su otišli u Albaniju i Švajcarsku. Pod tim mislim na Azema Sylu i na Hashima Thaqija.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ispravite me ako grešim, ali tokom 1997. godine, vi niste imali formalne sastanke Glavnog štaba, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Kontaktirali smo sa ljudima koji su bili na Kosovu, a i oni koji su bili van Kosova, komunicirali sa ljudima na Kosovu. Mi koji smo bili na Kosovu smo komunicirali među sobom, odnosno pokušavali smo da komuniciramo. Moguće je da su neki ljudi sa Kosova, koji su poznavali ljude izvan Kosova, komunicirali i sa njima. To su bile mogućnosti za komunikaciju kojima smo raspolagali u to vreme.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Moguće, gospodine Krasniqi. Da li je, na primer, postojao neki oblik formalne komunikacije sa petoricom ljudi čiji identitet vi niste znali?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Nisam imao kontakt sa ljudima koje nisam poznao. Ja sam bio među najmlađim i najskorijim članovima Glavnog štaba 1997. godine.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Prećićemo onda na prvu polovinu 1998. godine, sve do sredine 1998. godine. Koliko je do tog trenutka članova Glavnog štaba boravilo na Kosovu stalno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Broj je varirao. Sedam ili osam, a kasnije se Glavni štab proširio i uključivao je i komandante zona, tako da se ukupan broj članova povećao.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, to je bilo nešto kasnije, zar ne? Kada se to desilo?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da. To se desilo posle novembra 1998. godine.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Mene ne interesuje taj period. Hajde da se vratimo na jun 1998. godine. Da li je i tada još uvek bilo članova Glavnog štaba koji su bili van Kosova i čiji identitet vi niste znali?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, bilo je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A da li je tačno da je Glavni štab bio raširen unutar Kosova? Drugim rečima, vi koji ste bili članovi Glavnog štaba se niste nalazili u jednoj zgradi. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, to je tačno, pošto nismo imali bezbedno mesto na kom bi Glavni štab mogao da boravi duže vreme.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da, ali, ne samo da su se članovi Glavnog štaba stalno kretali, već su to radili odvojeno jedan od drugoga, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, obično je to bilo tako.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To nas sada vodi do juna. Znamo da ste 11. juna preuzeli formalnu ulogu portparola. Hteo bih da pogledamo situaciju u vezi sa saopštenjima za štampu do tog trenutka. Da li je tačno, gospodine Krasniqi, da su mnoga od tih saopštenja za štampu izdavana iz dijaspore, a posebno iz Švajcarske, tokom 1997. godine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, saopštenja za štampu su poneka izdavana iz Švajcarske, a ponekad takođe i iz Albanije, ali ne znam tačno koja.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li su ih izdavali ljudi čiji identitet vi u to vreme ništa znali?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Saopštenja za štampu su izdavali ljudi koje nisam znao. Nisam znao njihov identitet u vreme kada su ta saopštenja bila pisana.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li se to takođe odnosi i na period 1998. godine, sve do juna?

TUŽILAC KEARNEY: Časni sude, u ovom trenutku imam prigovor. Zamoliću advokata Odrane da bude malo precizniji. Na koja saopštenja za štampu misli? U svojim ranijim pitanjima je obuhvatio sva saopštenja za štampu, pa ga zato molim da bude malo precizniji.

ADVOKAT EMMERSON: Da, bio sam potpuno precizan, mislim na sva saopštenja za štampu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Krasniqi, ponoviću svoje pitanje. Da li je situacija do 1. juna bila takva da su saopštenja koja su izdavana u ime Glavnog štaba OVK u stvari izdavali ljudi iz dijaspore, koje vi niste poznavali?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Kao što sam već rekao, ne znam ko je izdavao ta saopštenja za štampu do tog trenutka, jer ja nisam poznavao te ljude, ali moram da kažem da sam ja bio jedan od autora političke izjave koja je izdata u aprilu 1998. godine. Njega smo napisali ja i neki drugi članovi Glavnog štaba.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Doći ćemo do te razlike između političkih izjava i saopštenja za štampu posle pauze. Sada želim da pređem na završno pitanje u vezi sa saopštenjima o vojnim akcijama. Vi niste imali nikakav kontakt sa autorima tih saopštenja pre nego što su ona bila napisana?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala.

ADVOKAT EMMERSON: Da li je ovo zgodan trenutak za pauzu?

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Kearney, vi ste uložili prigovor. Izgledalo je kao da je gospodin Emerson sam doneo odluku o tom vašem prigovoru. Ja to još uvek nisam

učinio. Mislim da bi bilo bolje da sledeći put to prepustite meni, gospodine Emmerson. Naravno, možete da odgovorite ako želite. Ja ću sada doneti odluku o vašem prigovoru. Prigovor se odbacuje zato što se desilo isto ono što se desilo i juče, kada ste vi obuhvatili celu 1998. godinu u svom pitanju. Odbrana je tražila da budete malo konkretniji, i ja sam zatim objasnio Odbrani da će u zavisnosti od odgovora možda morati da traže dodatnu preciznost. Ista stvar se dogodila i sada. Gospodin Emmerson je postavio jedno pitanje kojim je obuhvatio sva saopštenja za štampu do tog trenutka, a vi ste tražili da bude precizniji. To je moglo da bude njegovo sledeće pitanje. Prema tome, kao što sam rekao juče, Odbrana treba da vam da malo vremena i da prvo sasluša odgovor, a ne da odmah uskače i traži da budete konkretniji, jer je postavljeno pitanje formulisano nešto opštije. Mislim da se isto to sada odnosi i na Tužilaštvo.

TUŽILAC KEARNEY: Hvala, shvatio sam.

SUDIJA ORIE: Vidite, gospodine Emmerson, čak odluke o takvim pitanjima ponekad treba objasniti.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Već ste to učinili. Napravićemo pauzu do 16:15 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Možete da nastavite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Krasniqi, pra pauze ste govorili o razlikama između političkih izjava i saopštenja za štampu. Želeo bih da vam iznesem jednu tvrdnju u vezi sa tim. Uopšteno govoreći, postojala su tri načina komunikacije ljudi iz Glavnog štaba sa medijima i javnošću. Prvo, to su bili direktni intervjui sa vama, obavljani posle 11. juna, ali ne i pre toga. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Drugo, objavljen je i niz političkih izjava u ime Glavnog štaba OVK, kako pre, tako i posle vašeg imenovanja na položaj portparola 11. juna. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, tako je. Ali, pre 11 juna, bilo ih je svega nekoliko.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pomenuli ste, čini mi se, jednu takvu izjavu iz aprila 1998. godine.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Vi ste, mislim, učestvovali u pisanju tih izjava. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, tačno je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U trećoj kategoriji je ono što smo ovde nazvali saopštenjima za štampu, koje nije izdavalo političko krilo u kom ste vi radili, već pripadnici, kako ste vi to opisali, operativnog krila. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, to je uglavnom tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, rekli ste nam da niste, bar do trenutka kada ste imenovani, imali nikakav kontakt sa ljudima koji su pisali ta saopštenja pre nego što su ona bila objavljivana. Recite mi sada da li je takva situacija vladala i posle vašeg imenovanja 11. juna? Da li su ti ljudi i dalje objavljivali ta saopštenja o vojnim aktivnostima, a da vi u tome niste direktno učestvovali? Drugim rečima, oni nisu sa vama imali kontakte u vezi sa sadržajem tih saopštenja posle 11. juna?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Posle 11. juna, u najvećem broju slučajeva mi smo bili upoznati sa tekstom tih saopštenja.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Kažete „mi“, a to nije ono što sam vas pitao. Pitam konkretno o vama. Da li ste vi znali -

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ja i drugi članovi štaba odgovorni za informisanje, za komunikaciju sa javnošću.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U redu, znači, 11. jun predstavlja granicu, bar kada je reč o vama lično?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste posle toga vi, gospodine Krasniqi, lično napisali neka saopštenja? Da li ste vi pisali tekst koji se onda pojavljivao u samom saopštenju?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da. Ja sam bio autor tih saopštenja u vreme dok su trajale najžešće ofanzive i kada smo mi, članovi Glavnog štaba, imali velikih teškoća da se sastajemo. Bilo je dosta takvih prilika, ne sećam se baš svih, ali u takvim prilikama bih ja pisao saopštenja na osnovu informacija koje sam dobio sa terena.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da, to je trebalo da bude moje sledeće pitanje. Vi ste nam već dali neke informacije o tome da je sadržaj tih saopštenja dolazio sa terena. Mislim da ste i u svom svedočenju u predmetu Limaj rekli da je to dolazilo od ljudi sa terena. Najpre, kada je reč o zoni Dukadin/Dukagjin, želim da vam iznesem tvrdnju da vi, dok ste bili na Kosovu, osim one jedne prilike kada ste sreli gospodina Haradinaja, na koju ću se vratiti, zapravo niste imali telefonski kontakt sa njim pre jeseni 1998. godine. Da li se slažete sa tim?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Kada je reč o informacijama koje ste dobijali posle 11. juna, koje su onda unošene u ta saopštenja – mislim da ste više puta rekli, i u toku vašeg svedočenja ovde, i u toku svedočenja u predmetu Limaj, da je primarna svrha tih saopštenja, izdatih posle, ali i pre 11. juna, bila, kako ste se vi izrazili, propaganda. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hteo bih da to razjasnimo. Deo namere iza te propagande je bilo podizanje morala civilnog stanovništva. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Drugi deo je bio ohrabrivanje ljudi da se priključe OVK. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, sa tim ciljevima, a mislim da ste to već potvrdili, metodologija se sastojala od veličanja vojnih uspeha i umanjivanja vojnih neuspeha. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: To je tačno. Mogu da kažem da su postojale dve OVK – jedna na papiru, a druga na terenu. Zato kažem da je to što ste rekli tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, u više prilika tokom svedočenja u predmetu Limaj, vi ste sudijama rekli da se ne slažete sa tim da se ta saopštenja shvataju kao dokazi o činjenicama koje se u njima pominju. Da li je to zato što vi mislite da ta saopštenja odražavaju iskrivljenu sliku?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Tada sam smatrao, a i sada to mislim, da Sud u nedostatku činjenica uzima u obzir propagandni materijal. Ja smatram da taj materijal ne bi trebalo da se koristi prilikom ostvarivanja pravde.

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, Pretresno veće će odlučiti u kojoj meri treba da uzme u obzir materijal napravljen za potrebe propagande prilikom svojih razmatranja pred ovim ili nekim drugim Sudom. Ja bih želeo da se vi suzdržite od komentara o tome šta mi treba da koristimo, a šta ne treba. Želim da se ovde izbegne svaki mogući nesporazum. Pretresno veće, čak i onda kada razmatra materijal koji je napravljen za potrebe propagande, ne uzima kao istinito sve što je izneseno u javnost kao propaganda. Ovo Pretresno veće će, kao što ste to možda danas imali prilike da primetite, uvek ulagati napore da pažljivo razlikuje šta su činjenice, a šta nisu, jer su i u propagandi ponekad sadržane činjenice. Zato vas molim da se suzdržite od toga da nam govorite šta treba da koristimo, a šta ne, kako bismo ostvarili pravdu. Vi ste očigledno ovde hteli da kažete da, ukoliko se budemo koristili nekim od tih saopštenja za javnost, nećemo moći da ostvarimo pravdu. Nije primereno da svedok daje takve komentare. Nastavite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Krasniqi, sada ću vam reći šta ste rekli sa tim u vezi u predmetu Limaj. To je na strani 3421, red 11. Odgovarajući na

pitanje, rekli ste sledeće: „Slažem se da smo morali da govorimo o uspesima čak i kada nije bilo uspeha o kojima bi moglo da se govori.” Da li je to važno i za saopštenjima koja ste vi izdavali?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li to takođe važi i za intervju koje ste vi dali medijima, gospodine Krasniqi?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pogledajte sada, molim vas, dokument koji sam vam dao na početku unakrsnog ispitivanja. To su beleške sa razgovora sa vama, koji je obavilo Tužilaštvo ovog Suda u maju 2004. godine. Pre svega, dopustite mi da prođem kroz sve to, a onda ću vas zamoliti da potvrdite ili opovrgnete to što ću vam navesti. Prvo, mislim da ste vi dobili sudski poziv od Tužilaštva kojim se tražilo da prisustvujete informativnom razgovoru 4. maja 2004. godine. Taj razgovor je snimljen, ali je kasnije otkriveno da zbog tehničkih problema traka nije upotrebljiva. Zato su na osnovu beležaka koje su napravljene u toku razgovora, sastavljene ove beleške kojima se sada koristimo. One su zatim prevedene na albanski jezik, vi ste dobili jednu kopiju kako biste je odobrili, i stavili ste svoje inicijale na tu kopiju kako biste potvrdili tačnost sadržaja tih beležaka. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: U redu, pogledaćemo sada neke od pasusa u tim beleškama. Pogledajte molim vas paragrafe 19 i 20. Dozvolite mi da vas prvo orijentišem, da ne bismo potrošili previše vremena. Tu vas ispituju o intervjuu koji ste dali magazinu *Der Spiegel* 6. jula 1998. godine, u kom ste vi tvrdili da OVK poseduje teško naoružanje, i da se sprema da preuzme kontrolu nad Prištinom/Prishtinë. Prvo, gospodine Krasniqi, da li možete da potvrdite da situacija 6. jula 1998. godine nije bila takva da se OVK ozbiljno spremala da preuzme kontrolu nad Prištinom/Prishtinë?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, nije se spremala.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, slažete se sa tvrdnjom koju sam izneo?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, slažem se.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala. U beleškama tog razgovora sa Tužilaštvom stoji da ste vi, u vezi sa tim intervjuom, rekli sledeće: „Na pitanja u vezi sa teškim naoružanjem, gospodin Krasniqi je rekao da je dao takve izjave, ali da su te izjave date u okviru propagandne kampanje, ili, kako se on izrazio, u okviru specijalnog ili psihološkog rata.” Zatim, u paragrafu 20 stoji: „Glavni štab OVK je vodio propagandnu kampanju kako bi OVK predstavio kao bolje organizovanu nego što je zaista bila, kako bi ona na taj način dobila na ubedljivosti.” Zaustavićemo se ovde na trenutak. Da li je to tačan opis vašeg pristupa u tom intervjuu, koji ste dali listu *Der Spiegel*?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li je to tačan odraz vašeg pristupa u svim intervjuima koje ste dali medijima, gospodine Krasniqi?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U redu, ostavićemo sada te beleške po strani. Vratiću se kasnije ponovo na njih. Gospodine Kearney je danas završio svoje ispitivanje tako što vas je pitao o delu jednog dugog intervjua koji je objavljen u listu *Koha Ditore* 11. i 12. jula. Reč je o drugom delu tog članka, sadržanom u dodatku 18 izjave koju ste dali kao svedok. U predmetu Limaj, postavljali su vam neka pitanja o prvom delu tog intervjua od 11. jula 1998. godine, i to se nalazi u dodatku 17 vaše izjave. Komentarišući taj intervju, na strani 3377 transkripta ste rekli sledeće: „Ovim materijalom smo nastojali da prenesemo takvu ideju, iako smo ponekad preuveličavali stvarnost. Svrha je bila da zadobijemo podršku građana Kosova i cele albanske javnosti, kao i podršku međunarodne javnosti. To je, kao što sam rekao, bio materijal koji je nastojao da predstavi nivo organizovanosti OVK višim nego što je on bio u stvarnosti.” Prvo, zamoliću vas da potvrdite da je to bio vaš pristup tokom celog tog intervjua koji ste dali *Kohi Ditore* 11. i 12. jula.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, to je bio moj, i pristup Glavnog štaba u to vreme.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala. Želeo bih da vam sada postavim neka pitanja koja će nam možda pomoći da razlikujemo činjenice od propagande, i utvrdimo pouzdanost informacija na kojima su zasnovane, kao i meru u kojoj vi možete da nam pomognete u vezi sa tim. Pogledajte sada, molim vas, dva kratka primera. Prvo, dodatak broj 2 u plavoj fascikli. To je članak o izjavi datoj u ime Glavnog štaba OVK iz novina *Koha Ditore* od 8. avgusta 1997. godine. Pogledajte, molim vas, taj dokument u verziji na albanskom jeziku, pet redova ispod glavnog teksta. Tu ćete pronaći da u uglastim zagradaama piše OVK. Da li vidite to?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pročitacu engleski prevod. „OVK je preuzela odgovornost za nedavne oružane incidente na Kosovu, u kojima su ranjena dva srpska policajca i dva albanska civila.” Mislim da možete da potvrdite da je ta rečenica komentar novine, a ne citat iz samog saopštenja, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Posle toga sledi citat samog saopštenja, u kom stoji: „Odlukom Glavnog štaba OVK od 3. i 4. avgusta, naše gerilske jedinice su izvele tri oružne operacije protiv okupatora i njihovih kolaboratora.” Recite mi da li imate neka lična saznanja o ta dva srpska policajca za koje se ovde kaže da su bili ranjeni? Da li znate ko su oni, ili gde su ranjeni?

SUDIJA HOEPFEL: Pre nego što svedok odgovori na to pitanje, želeo bih da vas pitam da li je sada reč o avgustu 1997. godine?

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA HOEPFEL: U redu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li vi sada znate ko su bila ta dvojica srpskih policajaca i gde su oni ranjeni?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne, ne znam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A dva albanska civila koji su ranjeni? Da li znate gde i pod kakvim okolnostima su oni ranjeni?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne, nemam nikakva saznanja o tome, ali, kao što sam ranije već rekao, neke informacije koje smo mi dobijali su poticale od medija.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da, razumem to. Molim vas, nemojte misliti da vas ja na bilo koji način kritikujem. Mi ovde samo pokušavamo da ustanovimo šta od ovog sadržaja vi možete da potvrdite, a šta ne. U ovom saopštenju se pominju tri oružane operacije koje su odobrene 3. i 4. avgusta. Da li znate kakve su te tri oružane operacije bile? Da li možete sada, na osnovu vaših saznanja, da nam kažete nešto o te tri oružane operacije?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: U to vreme, nisam imao nikakva saznanja o tim operacijama. Možda za njih znam danas, ali tada nisam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pogledajte sada, molim vas, dodatak broj 9, koji prema hronološkom redosledu dolazi nešto kasnije. To je izveštaj iz prištinskog lista *Bujku* od 11. marta 1998. godine, u kom se navodi još jedno saopštenje. Da li imate to kod sebe? Samo trenutak.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Oprostite, samo trenutak. Recite nam, gospodine Krasniqi, da li vidite naslov na albanskom jeziku, u kom se navodi da je Glavni štab OVK izdao jedno saopštenje o vojnim akcijama? Čini mi se da je to pri dnu, sa desne strane u novinama.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pogledajte sada, molim vas, citat koji se nalazi pri dnu prvog stupca, a ja ću vam pročitati engleski prevod. To je treći paragraf pod navodnicima u engleskoj verziji, i mislim da je to poslednji paragraf u prvoj koloni, ali me ispravite ako grešim. Ne, u stvari nije, izvinjavam se. To je prvi celi paragraf u drugoj koloni. To želim da pogledate. Tu piše: „Vojne formacije OVK su takođe imale kontakt sa okupacionim snagama u području Lapa/Llap, u području između Dečana/Dečan, Đakoviće/Gjakovë i Kline/Klinë, kao i između Mališeva/Malishevë i Orahovca/Rahovec, gde su prešle iz regiona *Lumihat*. Bilo je i borbi na liniji od Dečana/Dečan do Peći/Pejë.” Da li to piše i u verziji teksta na albanskom jeziku?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emerson, ne vidim navodnike u originalu. Na primer, oko sredine druge kolone, jasno je da navodnici počinju tu, ali nije baš sasvim jasno gde prestaju. Ne uspevam da pronađem navodnike u delu koji ste vi upravo pročitali.

ADVOKAT EMMERSON: Bojim se da kopija nije baš najkvalitetnija. Na njoj ima dosta crnih mrlja koje otežavaju da se to dobro vidi.

SUDIJA ORIE: Ja sam to povećao na svom ekranu.

ADVOKAT EMMERSON: Da, izgleda da navodnici stoje na početku citata, ali se u originalu ne ponavljaju na početku svakog paragrafa, kako to izgleda u prevodu.

SUDIJA ORIE: Upoređiću to sa prevodom. Moraćemo to malo pažljivije da potražimo, a posebno te navodnike pre dela o vojnom angažovanju OVK. Ne uspevam da ih pronađem.

ADVOKAT EMMERSON: Slažem se.

SUDIJA ORIE: Sada je to u zapisniku.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Krasniqi, ja samo želim da od vas saznam da li vi sada možete da nam kažete nešto konkretno o tim akcijama koje se pominju, a posebno u ovom delu na koji sam vam skrenuo pažnju, gde se navodi da vojne formacije OVK vode borbe sa okupacionim snagama između Dečana/Dečan, Đakovice/Gjakovë i Kline/Klinë, a takođe i na liniji od Dečana/Dečan ka Peći/Pejë. Prvi deo mog pitanja je da li znate tačno gde i kada je došlo do tih konkretnih borbi, koliko vojnika je u njima učestvovalo, i kakva je bila priroda tih borbi? Da li je to nešto o čemu možete da nam kažete nešto konkretnije, ili ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne, jer u to vreme, pre 11. marta, dakle 8., 9. i 10. marta, obavljena je sahrana ljudi koji su ubijeni u Prekazu/Prekazi, tako da smo mi uglavnom bili angažovani u Drenici/Drenicë, i ne znam šta se događalo izvan tog područja.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U redu, ali, na osnovu informacija koje su polako stizale sa terena do vas, da li se slažete da postoji opasnost da su lokalni borci na terenu preuveličavali uspehe OVK i umanjivali svoje gubitke, kada su prenosili te informacije Glavnom štabu, na isti način na koji je postojala opasnost da i Glavni štab iskrivljuje te informacije u svojim saopštenjima?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da. Bilo je slučajeva, na primer, u kojima su neprijateljske snage napadnute iz daljine, i saopštenja su govorila o uspesima do kojih u stvari nije došlo. Možda se taj događaj zaista dogodio, međutim, mi bismo ga preuveličali.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, da li ćete se složiti sa mnom, gospodine Krasniqi, da, ako prvo ne znamo ko je osoba koja je te informacije prosledivala Glavnom štabu, onda postoji opasnost da su čak i podaci koje je Glavni štab dobijao bili netačni ili neprecizni?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Moguće je da je bilo toga, ali, pored naših saopštenja, i mediji su dobijali informacije o tim događajima.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Razumem to, ali karakteristika medijskog izveštavanja o događajima na Kosovu je bila to da su različite novine davale iskrivljenu sliku u pojedinim činjenicama, u zavisnosti od toga da li su bile pro-srpski ili pro-albanski orijentisane.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC KEARNEY: Izvinjavam se, ali ovim se traži od svedoka da spekulise.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, prihvatam ovaj prigovor. Molim vas da pokušate da utvrdite činjenični osnov za stvari koje vas interesuju, i u vezi sa kojima postavljate pitanja svedoku.

ADVOKAT EMMERSON: Da li mogu da preformulišem pitanje, pa da vidimo da li će onda biti prigovora?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pre nego što odgovorite na pitanje, napravite malu pauzu. Da li se, dok ste vi bili na Kosovu 1998. godine, događalo da se o istom incidentu piše na potpuno različit način u pro-srpskim i pro-albanskim novinama?

TUŽILAC KEARNEY: Ja ponovo moram da kažem, časni Sude, da mislim da nema nijedne osobe u sudnici koja nema neko iskustvo u vezi sa tim, ali to je irelevantno, osim ukoliko se svedoku ne postavi pitanje o nekom konkretnom novinskom izveštaju i događaju.

SUDIJA ORIE: Nema razloga da se od svedoka traže konkretni podaci ako nije video ništa te vrste. Prema tome, svedoče, molim vas da najpre odgovorite na pitanje. Da li ste na Kosovu 1998. godine vidali da se o istom incidentu izveštava na potpuno različit način u pro-srpskim i pro-albanskim novinama?

SVEDOK KRASNIQI: Moram ovde nešto da razjasnim. Na Kosovu nije bilo pro-srpskih novina u to vreme, a albanske novine su bile ograničene. Međutim, bilo je srpskih medija koji su mogli da se prate na Kosovu, i vrlo često je bilo nekonzistentnosti između srpskih i albanskih medija u vezi sa istim događajima.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, možete da nastavite.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Sada bih, svedoče, hteo da vas pitam nešto o nastanku organizacije OVK u periodu između incidenata u Likošanu/Likoshan i Prekazu/Prekazi, odnosno o periodu od početka marta do kraja avgusta. To je period na koji bih želeo da se usmerimo, period od početka marta do kraja avgusta. Vi ste u svom svedočenju u predmetu Limaj u više prilika iskoristili reč „horizontalno” kada ste opisivali organizaciju OVK u tom periodu. Hteo bih sada da razgovaram sa vama o tom konceptu horizontalnog razvoja. Da li je tačno da su posle tih napada krajem februara i početkom marta u mnogim delovima Kosova, a naročito u Drenici/Dreničë i Dukadinu/Dukagjin, sela počela da se samo-organizuju u jedinice za odbranu sela?
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da. To se dogodilo, i ja sam to rekao u svom iskazu u predmetu Limaj, a nešto od toga sam pomenuo i danas. To je nešto što se zaista dogodilo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U tom periodu, u početku je bilo malo oružja i ljudi su koristili lovačke puške i bilo kakvo oružje do kog su mogli da dođu. Da li je to uglavnom tačna slika?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Oni su se organizovali po smenama, i držali su straže. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li su kopali rovove i gradili utvrđenja oko svojih sela?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, i to se događalo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, birali su svoje komandante sela, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: U većini slučajeva, da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Želim da vas pitam, kako bi sve bilo jasno, da li je tačno da ništa od toga nije bilo centralno organizovano? Sela su se organizovala manje-više spontano?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, Glavni štab, a možda i lokalni komandanti, nastojali su da ih na neki način organizuju, kako bi ih vremenom u većoj meri integrirali u OVK. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, to je ono čime smo se mi bavili leta 1998. godine.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, hteo bih da zatražim objašnjenje jednog od ranijih odgovora koje je svedok dao. Gospodine Krasniqi, gospodin Emmerson vas je

pitao da li su sela birala svoje komandante, a vi ste rekli da je to u većini slučajeva bilo tako. Molim vas, recite nam šta se događalo u ostalim slučajevima, koje ste vi isključili iz svog odgovora.

SVEDOK KRASNIQI: Kada je OVK u nekom selu bila bolje organizovana, ili u nekom području, komandanta nisu birali seljaci. Međutim, u mnogim slučajevima u leto 1998. godine, to je ono što se dešavalo. Seljaci bi organizovali sopstvenu odbranu, i izabrali bi svog komandanta. To se uglavnom dešavalo u selima u kojima je došlo do horizontalne organizacije, gde nije postojala vertikalna povezanost.

SUDIJA ORIE: Da, ali, kada kažete da je OVK u nekim selima ili krajevima bila bolje organizovana, kako su u tim slučajevima komandanti bili birani? Njih nisu birali seljaci. Kako bi se oni našli na položaju komandanta? Da li bi ih neko sa višeg nivoa OVK postavio na taj položaj?

SVEDOK KRASNIQI: Na primer, u Drenici/Dreniče, koja je bila bolje organizovana, komandanti sela su obično postavljeni na predlog zone, uz odobrenje Glavnog štaba.

SUDIJA ORIE: U redu, hvala vam na tom odgovoru. Nastavite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hteo bih da vam postavim neka konkretna pitanja o Dukađinu/Dukagjin i iznesem neke tvrdnje. Ako ne znate odgovore, molim vas da nam to i kažete. Prvo želim da vas pitam sledeće, gospodine Krasniqi. U izjavi koju ste dali u ovom predmetu, u pasusu 7, stoji jedna rečenica koja glasi: „Pod-zone, uključujući Drenicu/Dreniče i Dukađin/Dukagjin, postojale su na papiru još od 1995. godine.” Da li mogu samo da zatražim objašnjenje o tome šta ste vi podrazumevali time da su postojale na papiru još od 1995. godine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Hteo sam da kažem to da su one postojale na papiru, ali da je u stvarnosti situacija na terenu bila sasvim drugačija. Ja sam već ranije rekao da su u jednom periodu postojale dve organizacije OVK - jedna je postojala na papiru, i to je bilo ono kako smo mi želeli da OVK izgleda, a druga je bila OVK koja je postojala na terenu. Između te dve OVK je postojala velika razlika.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Krasniqi, mi smo u ovom predmetu čuli svedočenja o nastanku organizacije u području Dukađin/Dukagjin, a videli smo i neke dokumente o tome. Želim sada da vam iznesem nekoliko teza. Najpre, želim da vam iznesem tvrdnju da su organizacije seoske odbrane u Dukađinu/Dukagjin, koju ste opisali kao karakterističnu, prvi put održale sastanak 26. maja 1998. godine, kada su osnovane četiri male pod-zone, kako su ih tada nazvali, i to u selima na putu od Peći/Pejë ka Dečanima/Dečan i Đakovici/Gjakovë. Drugim rečima, sela istočno od tog puta su bila grupisana u četiri relativno male pod-zone. Najpre, da li ste znali da je takav sastanak održan krajem maja, na kom su učinjeni pokušaji da se po prvi put koordiniše seoska odbrana u području Dukađin/Dukagjin?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne mogu da se setim tog sastanka iz maja, ali se sećam da su seljaci iz područja Dukađin/Dukagjin kasnije održavali svoje sastanke i birali svoje komandante.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U redu. Na to sam hteo da pređem sledeće. Želim da vam iznesem tvrdnju da je oko mesec dana kasnije, približno 23. juna, osnovana operativna zona ravnice Dukađin/Dukagjin. To je urađeno na sastanku kome je prisustvovao Rexhep Selimi, i na kom je Ramush Haradinaj izabran kao zonski komandant. Da li se to poklapa sa vašim sećanjem?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li takođe mogu da tvrdim da je čak i nakon toga bilo područja u široj zoni ravnice Dukađin/Dukagjin koja nisu valjano bila inkorporisana u bilo kakvu organizovanu strukturu, i da je, na primer, Bislim Zyrapci poslat sredinom jula da pokuša da poboljša koordinaciju u području Dukađin/Dukagjin?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, Bislim Zyrapci je u to vreme bio u području Dukađin/Dukagjin.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li se slažete da je bilo poznato da postoje problemi sa koordinacijom u tom području?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, u to vreme je bilo problema između zonskog komandanta koji je bio postavljen, Ramusha Haradinaja, i komandanta koji je kasnije izabran od strane seljaka, Tahira Zemaja.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Mislim da je do toga došlo sredinom jula. Načelno govoreći, da li je bilo problema u komunikaciji, na primer, sa područjima zapadno od glavnog puta, koja su bila bliže granici?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, bilo je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Molim vas da sada ponovo pogledate beleške razgovora koji je sa vama vođen. Pogledajte paragrafe od 82 do 84. Pročitajte to u sebi. Da li ste pročitali? Prvo želim da vas pitam da li je tačno da ste prvi put sreli gospodina Haradinaja, kako tu piše, krajem juna ili početkom jula? Da li ste ga tada prvi put sreli?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li je ste tada po prvi put postali svesni da je on imao bilo kakvu komandnu ulogu u području Dukađin/Dukagjin?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne, to sam znao i pre odlaska tamo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Razumem. Da li se to poklapa sa njegovim imenovanjem od 23. juna? Otprilike.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala. Zamoliću vas da se na kratko pozabavimo pasusom 81 tih beleški.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, šta se tačno poklapalo sa imenovanjem?

ADVOKAT EMMERSON: Saznanje ovog svedoka da je gospodin Haradinaj imao komandnu ulogu.

SUDIJA ORIE: Samo da proverim na trenutak.

SUDIJA HOEPFEL: Oprostite, dok predsedavajući sudija to proverava, želeo bih da znam da li postoji prevod ovog dokumenta u elektronskoj sudnici? Engleski prevod.

ADVOKAT EMMERSON: Da. Izvinjavam se, da li mislite na intervju?

SUDIJA HOEPFEL: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Da, postoji elektronska kopija, a mislim da postoji i odštampana.

SUDIJA ORIE: Još uvek nije dodeljen broj, pošto to nećete predlagati za usvajanje u spis, a obično konsultujemo one dokumente koji su predloženi i označeni za identifikaciju.

ADVOKAT EMMERSON: Da.

(Pretnosno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Mi nemamo odštampanu verziju, a ne znam ni da li imamo pristup spisku dokumenata koji su uneseni u elektronski sistem, a koji još uvek nisu -

ADVOKAT EMMERSON: Ja sam dao jedan odštampani primerak na engleskom jeziku Pretnosnom veću.

SUDIJA ORIE: Sudija Hoepfel je tražio original.

ADVOKAT EMMERSON: Original je na engleskom jeziku.

SUDIJA ORIE: Da, ali prevod koji svedok ima pred sobom je prevod na njegov jezik?

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: I on je to potpisao?

ADVOKAT EMMERSON: Da, on je potpisao albanski prevod, a dokument koji ima pred sobom nije potpisan, ali je on o tome svedočio u prošlosti.

SUDIJA ORIE: Mislim da sudija Hoepfel pokušava upravo to da pronade.

ADVOKAT EMMERSON: Ja ću se postarati da jedan primerak bude na raspolaganju već u toku sledeće pauze. Molim one koji prate ovaj transkript u prostorijama Odbrane da to uskoro urade.

SUDIJA ORIE: Samo želim nešto da proverim. Gospodine Krasniqi, kada ste postali svesni da gospodin Haradinaj ima neku komandnu funkciju u području Dukadžin/Dukagjin?

SVEDOK KRASNIQI: To mora da je bilo u junu. Ne sećam se tačnog datuma, ali to je sigurno bilo krajem juna.

SUDIJA ORIE: Samo trenutak. Potvrdili ste da ste prvi put krajem juna ili početkom jula sreli gospodina Haradinaja. Zatim vas je Gospodin Emmerson pitao da li ste tada po prvi put postali svesni da je on imao neku komandnu ulogu u području Dukadžin/Dukagjin, a vi ste rekli da nije, i da ste to znali od ranije, pre nego što ste tamo otišli. Koliko pre nego što ste tamo otišli ste vi to znali?

SVEDOK KRASNIQI: Teško mi je da sada precizno kažem kada je to bilo. Kada sam krenuo za Dukadžin/Dukagjin, ka Jablanici/Jabllanicë, verovao sam da idem da se sastanem sa Ramushem Haradinajem, koji je bio zonski komandant.

SUDIJA ORIE: Da, ali, to u stvari nije pravi odgovor na moje pitanje. Ili, vi možda kažete da ste saznali da on ima neku komandnu ulogu dok ste išli tamo? Da li ste to hteli da kažete?

SVEDOK KRASNIQI: Znao sam od ranije da je on bio borac i pripadnik OVK, ali, nakon što sam postao portparol OVK, otišao sam u Dukadžin/Dukagjin, i u to vreme sam znao da je Ramush Haradinaj bio zonski komandant, jer ga je na to mesto postavio Glavni štab. Prema tome, znao sam da je on zonski komandant.

SUDIJA ORIE: Da, sada ste rekli da ste znali od ranije da je on bio borac i pripadnik OVK. Da li je on prema vašem shvatanju bio kao i svaki drugi pripadnik OVK, odnosno da li je bio običan borac OVK, ili je još od tih ranijih dana imao neku istaknutiju ulogu u OVK? Da li razumete moje pitanje?

SVEDOK KRASNIQI: Da. 24. marta, u selu Glodane/Gllogjan, vođene su borbe između pripadnika OVK i srpske policije, i to ime sam čuo posle tog događaja od 24. marta. Ali, sa njim sam imao kontakt u junu, jer je on postavljen na položaj komandanta posle tih stvari koje su se dogodile. Da li je to bilo 23. ili 24. juna, to ne mogu da vam kažem, ali znam da je to bilo krajem juna 1998. godine.

SUDIJA ORIE: Da, to razumem, ali kada kažete da ste čuli to ime posle događaja od 24. marta, da li je to bilo samo ime nekog običnog borca i pripadnika OVK, ili ste ga čuli kao

ime nekog istaknutog ili vodećeg člana OVK? Ja samo pokušavam da saznam da li ste vi, pre nego što je gospodin Haradinaj bio imenovan, i pre nego što ste ga posetili, kada ste čuli njegovo ime, znali da se ono vezuje za neki istaknuti položaj koji je on možda imao kao borac i pripadnik OVK?

SVEDOK KRASNIQI: U početku, kada je došlo do borbi, a posebno početkom juna, bar kada je reč o zoni Dukađin/Dukagjin, naš prvi čovek, kao pripadnik Glavnog štaba, bio je Lahi Brahimaj. Prema tome, za ime Ramusha Haradinaja sam prvi put čuo od Lahija Brahimaja. Međutim, moj prvi kontakt sa njim je bio krajem juna ili početkom jula, kao što sam već rekao.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, nastavite.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Molim vas da pogledate 81 pasus beleški razgovora koji je obavljen sa vama. Ja ću za zapisnik pročitati prvu rečenicu na engleskom jeziku. „Kada je upitan da li je komandant operativne zone znao šta se događa u njegovoj zoni odgovornosti, gospodin Krasniqi je rekao da su oni nastojali i trudili se da znaju, ali da je to ponekad bilo teško.” Da li je taj iskaz koji ste dali tokom tog intervjua istinit?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Molim vas da sada pogledate paragraf 75.

(Pretrեսno veće se savetuje)

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ne engleskom on glasi ovako: „Gospodin Krasniqi je rekao da je OVK oko 11. juna 1998. godine uglavnom bila organizovana u jedinice, i da je komunikacija među njima bila ograničena, što je bila mera bezbednosti, jer su jedinice delovale kao nezavisne ćelije.” Najpre, da li je, gospodine Krasniqi, i to istinita izjava, to da je situacija tako izgledala kada ste vi preuzeli funkciju portparola?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, tako je bilo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Želeo bih da vidimo da li možete da razjasnite jedno pitanje koje potencijalno pravi zbrku u vezi sa nekim od saopštenja. U nekim od ranih saopštenja se pominju operativne zone 1 i 5.

ADVOKAT EMMERSON: Za zapisnik želim da kažem da se to nalazi u aneksu broj 5.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U toku svog iskaza u predmetu Limaj, vi ste pomenuli te dve zone, i rekli ste da se radi, čini mi se, o Lapu/Llap i Drenici/Dreničë. Da li je ta tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Drenica/Dreničë je bila zona broj 1, a Lap/Llap zona broj 5.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Takva situacija je bila u decembru 1997. godine, kada su te zone u suštini postojale samo na papiru. Da li je tako?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne, mislim da sam to već ranije objasnio. Do novembra 1998. godine, Drenica/Dreničë, Lap/Llap i Dukadžin/Dukagjin su se nazivali pod-zonama. Celo Kosovo se smatralo jednom zonom, a bilo je i drugih zona izvan Kosova. Do kraja 1998. godine, Glavni štab je izmenio svoju politiku, i glavna zona operacija je postala Kosovo, sa svojih sedam operativnih zona. Znači, od tog trenutka nadalje, pod-zone su postale zone.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Molim vas da za trenutak pogledate aneks 5. Tu ćete naći paragraf koji želim da pogledate. Nalazi se u okviru, sa desne strane ovog članka koji je u dodatku 5. Vertikalni okvir sa desne strane u drugom paragrafu. Mi to takođe imamo kao drugi paragraf. On počinje rečima „uveče”. Tu se pominju operativne zone 5 i 1. Ta područja su Lap/Llap i Drenica/Dreničë, odnosno mislim da ste to posvedočili u predmetu Limaj. Da li je tako?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne, u tom periodu, a možda je došlo do zamene zona i pod-zona, ali u tom periodu celo područje Kosova je smatrano jednom zonom. Govorim o vremenu kada je izdato to saopštenje.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I ja govorim o tom vremenu, gospodine Krasniqi. Ne želim da potrošimo mnogo vremena na ovo, ali vi ste u predmetu Limaj svedočili, u transkriptu je to stranica 3323, upravo o ovom saopštenju, i rekli ste da se referenca na operativnu zonu 5 odnosi na Lap/Llap, a operativna zona 1 na Drenicu/Dreničë. Ako pogledamo kontekst, to je sigurno tačno, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Kao što sam rekao ranije.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li se onda čini da je autor ovog saopštenja zamenio pod-zone i -

TUŽILAC KEARNEY: Izvinjavam se što prekidam, ali poslednji odgovor svedoka nije jasan. Nisam siguran na koji svoj odgovor svedok misli kada kaže: „Kao što sam rekao ranije.” Zamolio bih da se to malo pojasni.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da. Gospodine Krasniqi, ja shvatam vaš iskaz o organizaciji zona, ali kada vam je o ovom pasusu tog saopštenja postavljeno pitanje u predmetu Limaj, vi ste se složili da se tu govori o Lapu/Llap i Drenici/Dreničë. Da bi bilo jasno, u kontekstu tog izveštaja o saopštenju, da li vam se čini da je tu reč o Lapu/Llap i Drenici/Dreničë?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: U to konkretno vreme ne, ali ako se pogleda iz kasnije perspektive, onda da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ja samo pokušavam da kažem da se čini da autor tog saopštenja govori o tim područjima kao o operativnim zonama, a ne o pod-zonama. Da li je tako?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Moguće je da je tako.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Sada bih želeo da predemo na jednu drugu temu.

SUDIJA ORIE: Ako pogledate na sat, gospodine Emmerson... Predlažem da sada napravimo pauzu.

ADVOKAT EMMERSON: Meni ne treba više od 15 minuta.

SUDIJA ORIE: Da, ali bez obzira, to je predugo. U svakom slučaju, ako sam vas dobro shvatio, vi ćete završiti sa svojim unakrsnim ispitivanjem za 15 minuta?

ADVOKAT EMMERSON: Otprilike.

SUDIJA ORIE: Da li bi drugi advokati Odbrane mogli da nam kažu koliko vremena im je potrebno?

ADVOKAT GUY-SMITH: Gospodin Harvey će ispitivati posle gospodina Emmersona.

ADVOKAT HARVEY: Biće mi potrebno oko 20 minuta.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, vi ste poslednji.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da će mi biti potrebno svo vreme koje preostane.

SUDIJA ORIE: To je sada jasno. Sada ćemo napraviti pauzu, i nastavićemo sa radom u 17:55 h.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Možete da nastavite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Krasniqi, molim vas da ponovo pogledate beleške razgovora, paragrafe 22 i 23, jer želim da vam postavim neka pitanja u vezi sa kolaboratorima. Pre svega, kada pronađete odgovarajuće paragrafe, ja ću za zapisnik pročitati njihov prevod na engleski jezik. Tu vi ponovo komentarišete jedan članak, koji je objavljen u *Der Spiegelu* 6. jula. Paragraf 22 glasi: „Od gospodina Krasniqija je zatraženo da objasni pominjanje kolaboratora u ovom članku, na šta je on odgovorio da jeste izneo te komentare, ali da su oni bili deo psihološkog rata, usmerenog ka sprečavanju civila da služe srpskom režimu.” Paragraf 23: „Gospodin Krasniqi se složio da izraz kolaborator i ta vrsta referenci koja ukazuje na osvetu prema njima ponavljaju u mnogim saopštenjima koja je izdao OVK. Međutim, on je rekao da to treba tumačiti u kontekstu u kom su ona objavljena, kao deo takozvane propagandne

kampanje.” Staćemo tu i sačekati prevod. Gospodine Krasniqi, da li ste vi dali istinitu izjavu Tužilaštvu u vezi sa referencama koje ste naveli u tom intervjuu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Kada ste svedočili u predmetu Limaj, gospodine Krasniqi, opisali ste vaše shvatanje koncepta kolaboratora, kao osobe koja je aktivno regrutovana da radi za srpsku Službu bezbednosti ili, kako kasnije kažete, u redove srpskih vojnih i policijskih snaga. Da li ste vi tako tumačili izraz kolaborator kada ste ga koristili u tom intervjuu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, iako je to strani izraz, koji potiče iz Norveške ili Francuske, gde je korišćen posle Drugog svetskog rata. U slučaju Kosova, to su bili ljudi koji su služili aparatu Miloševićevog režima.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da bi bilo jasno, kada ste koristili izraz kolaborator, da li ste mislili na nekoga ko je regrutovan u srpsku Službu bezbednosti, policiju ili vojsku?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pogledajte, molim vas, dodatak broj 7, u plavoj fascikli.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, želeo bih da budem siguran da sam u potpunosti shvatio poslednji odgovor svedoka. Ako kažete: „...neko ko je regrutovan u srpsku Službu bezbednosti, policiju ili vojsku”, da li to, prema vašem shvatanju, isključuje nekoga ko nije regrutovan, ali pruža usluge srpskoj Službi bezbednosti, policiji ili vojsci? Znači, neko ko im pomaže u obavljanju njihovih zadataka, a pri tome nije regrutovan. Da li biste takve osobe i nazvali kolaboratorima?

SVEDOK KRASNIQI: Ne.

SUDIJA ORIE: Znači, oni ne bi bili kolaboratori?

SVEDOK KRASNIQI: Ne. Samo oni koji su bili deo represivnog aparata srpske policije i vojske.

SUDIJA ORIE: Dozvolite mi da vam navedem jedan primer. Ako, na primer, neko pruži informacije srpskim vojnim snagama, ali pri tome nije regrutovan, već samo daje informacije o položajima OVK – da li biste vi takvu osobu smatrali kolaboratorom?

SVEDOK KRASNIQI: Za takve osobe, koje nisu bile regrutovane – mi ne možemo znati da li su one bile kolaboratori. Mi smo mislili na one koji su bili regrutovani i koji su služili tom aparatu, i na one za koje smo imali informacije o tome. Možda je bilo i drugih, o kojima nismo imali informacije da služe srpskom aparatu.

SUDIJA ORIE: Ako bih vam rekao da je ovo Pretresno veće čulo iskaze u kojima su pomenute osobe za koje se sumnjalo da su pružale informacije Srbima, a sumnje su mogle da postoje i bez dokaza, ili bar kada nije rečeno da je neka osoba regrutovana, već da je samo pružila pomoć – da li biste i za takve osobe rekli da niste mogućnosti da znate da li su kolaboratori, jer one nisu bile regrutovane?

SVEDOK KRASNIQI: Da.

SUDIJA ORIE: Izvolite, nastavite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Da li mogu samo da pojasnim ovo? Moje pitanje je bilo usmereno na upotrebu tog izraza od strane ovog svedoka, a time i na značenje koje treba da pridamo njegovoj upotrebi tog izraza. Hteo bih samo to da pojasnim.

SUDIJA ORIE: To smo shvatili, ali poslednji odgovor koji je svedok dao nije bio logičan.

ADVOKAT EMMERSON: Shvatam.

SUDIJA ORIE: Reč je o nečemu što može ili ne može da se sazna.

ADVOKAT EMMERSON: Shvatam, i ne dovodim to u pitanje.

SUDIJA ORIE: Nastavite.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Molim vas da sada pogledate dodatak 7. To je primer upotrebe izraza kolaborator, mada mislim da to niste rekli vi. U pitanju je izveštaj u prištinskom *Bujku* od 28. februara 1998. godine. Gospodine Krasniqi, molim vas potražite relevantni pasus, koji se nalazi na pola prve stranice teksta na albanskom jeziku, i počinje rečima „23. januar.” Vi to takođe imate, časni Sude, malo iznad rupe koja je probušena na papiru. Pročitaću taj pasus. „23. januara 1998. godine, naše jedinice su izvele napad na kriminalca Desimira Vasića, Arkanovog kolaboratora.” Staćemo ovde za trenutak. Mislim da je Arkan ime za koje svi znamo. On je bio vođa srpske para-vojne organizacije koja se zvala *Tigrovi*. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To nisu bile regularne snage, i bile su odgovorne za najgore nasilje koje je počinjeno u Hrvatskoj, Bosni i na Kosovu. Da li i vi to tako shvatate?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li su oni koristili i uključivali u svoje redove osobe sa Kosova, bilo srpske ili neke druge nacionalnosti? Na primer, da li su oni u redove svoje para-vojne organizacije uključivali i kosovske Srbe, prema vašem saznanju i shvatanju?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Najverovatnije ih jesu uključivali u takve snage, ali ja ne znam za takve osobe, osim ovog čoveka čije se ime tu pominje. Ja lično nisam poznao nijednu takvu osobu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, da li znate bilo šta o Desimiru Vasiću? Da li znate ko je on bio?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Uopšteno govoreći, ako je Srbin sa Kosova bio regrutovan u jednu od tih para-vojnih grupa, vi biste takvu osobu opisali kao osobu koja je regrutovana u srpske vojne snage, i koja je, prema tome, kolaborator?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne. On nije mogao da bude kolaborator, on je bio pripadnik, bio je Srbin. Mi smo izrazom kolaborator nazivali Albance koji su služili i pružali usluge represivnom srpskom režimu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, ovde je izgleda reč kolaborator upotrebljena -

SUDIJA ORIE: Dozvolite mi da dam jedno zapažanje u vezi sa izrazom kolaborator. Ako pogledamo različite jezike u kojima se ta reč koristi, bar u meri u kojoj ja poznajem te jezike, a vi me ispravite ako se ne slažete – na francuskom jeziku to može da znači raditi zajedno ili saradivati. To je bukvalni prevod te reči. Takođe može da se odnosi i na saradivanje sa neprijateljem, i tada ima pogrđan ton. Ja nisam sasvim siguran u kojoj meri upotreba reči kolaborator ovde ima neutralno značenje, a u kojoj pogrđno.

ADVOKAT EMMERSON: Mogu da pitam svedoka u odnosu na albanski jezik, odnosno da li se ta reč koristi sa istim značenjem za nekoga ko -

SUDIJA ORIE: Da, a posebno da li je svedok koristio tu reč na isti način i u drugim dokumentima.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Krasniqi, molim vas pogledajte tu rečenicu na albanskom jeziku, u kojoj se opisuje odnos Desimira Vasića i Arkana. Kako je taj odnos opisan na albanskom jeziku? Da li možete to da nam pročitate, kako bi nam to bilo prevedeno. Pročitajte molim vas samo tu rečenicu koja počinje rečima „23. januara”, pa sve do kraja, do imena Arkan. Pročitajte to glasno, molim vas.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: „23. januara 1998. godine, naše jedinice su izvršile napad na kriminalca Desimira Vasića, Arkanovog kolaboratora.” Ta reč ovde nije korišćena sa značenjem koje ima reč kolaborator, već da opiše saradnika ili pripadnika Arkanovih snaga. Prema tome, ovde nema to značenje reči kolaborator. Obično smo koristili taj izraz kada neka osoba pomaže neprijatelju koji je iz druge etničke grupe ili je druge veroispovesti. Kao što sam rekao, taj izraz potiče iz Norveške i Francuske, iz perioda posle Drugog svetskog rata, i kasnije je upotrebljavan u drugim delovima Evrope.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Molim vas da sada ponovo pogledate beleške razgovora, paragraf 69, kako bismo shvatili kako vi koristite taj izraz, gospodine Krasniqi. Pročitaću za zapisnik engleski prevod paragrafa 69. „Gospodin Krasniqi je izjavio da je Glavni štab često naglašavao da OVK mora da poštuje međunarodne norme i da ne napada civile. On je dodatno naglasio da, koliko je njemu poznato, nijedan kolaborator nije uhapšen i pogubljen. Neki su možda poginuli, ali se to desilo tokom borbi, na liniji fronta, a nikada posle njihovog hapšenja.” Da li je to tačan zapis onoga što ste vi rekli Tužilaštvu u tom razgovoru, gospodine Krasniqi?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li to tačno odražava vaša shvatanja o tome?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, za vašu informaciju, reč koja je korišćena u originalu dodatka 7 i ovom paragrafu broj 69, je izgleda ista, bar u meri u kojoj sam ja ustanju to da utvrdim.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala lepo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Imamo još dve završe teme, ako mi dozvolite. Želim da vas pitam o jednom aspektu vašeg iskaza u predmetu Limaj u vezi sa civilima kao vojnim ciljevima, uopšteno posmatrano. To se u transkriptu nalazi na stranici 3387, red 24, i tiče se srpskih civila. Vi ste tu rekli sledeće: „Pošto je OVK bila naoružana, mogli smo da organizujemo napade na srpsko stanovništvo i sela u mnogim delovima Kosova. Ali, to se nikada nije desilo, tokom celog rata, nijednom jedinom prilikom.” Prvo, gospodine Krasniqi, da li je iskaz koji ste dali u predmetu Limaj istinit?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li su postojala srpska sela ili džepovi u kojima su bili koncentrisani srpski civili u različitim delovima Kosova tokom 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li su snage OVK napadale civilne enklave?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Niti jednom prilikom tokom rata.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala, i na kraju još ovo. Moraćemo zbog toga da pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na javnoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretar. Želim dalje da skrenem pažnju da se čini da u paragrafu 23 beleški nailazimo na istu reč. Drugo pitanje je da li ona tu ima drugačije značenje, ali svakako se čini da se isti izraz koristi na sva tri mesta, a preveden je kao kolaboratori. Gospodine Harvey.

ADVOKAT EMMERSON: Pre nego što gospodin Harvey počne, ja sam na privatnoj sednici naveo broj u vezi sa određenom osobom, ali mislim da sam vam dao pogrešan broj. Ne znam da li mogu da kažem ispravan broj na javnoj sednici?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, obaveza koju ste preuzeli u vezi sa svedokom pod određenim brojem, da li će se to odnositi i na broj koji će nam gospodin Emmerson sada dati? U stvari, ne, hajde da se ponovo vratimo na privatnu sednicu. Zapravo, najbolje je da to uradimo na samom kraju, gospodine Emmerson, jer ja moram i da pročitam dve odluke, pa ćemo zatim pozvati svedoka da napusti sudnicu, tako da ćemo održati poverljivost u oba pravca. Izvolite, gospodine Harvey.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT HARVEY

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Dobar dan, ili dobro veče, gospodine Krasniqi. Ja sam branilac Lahi Brahimaja, koga ste vi, naravno, upoznali kao svog kolegu u Glavnom štabu, pošto ste postali portparol u junu 1998. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: U stvari, pre nego što ste postali portparol u junu 1998. godine, vi uopšte niste poznavali Lahi Brahimaja, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne, nisam ga poznavao.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: I, bar do marta 1998. godine, vi ste u javnosti obavljali funkciju člana predsedništva LDK [Demokratska Liga Kosova] u Drenici/Dreniče. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: U transkriptu u predmetu Limaj se navodi da ste vi bili član predsedništva LDK u Drenovcu/Drenovc. Tu bi u stvari trebalo da piše Drenica/Dreniče, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: To je Drenovac/Drenovc u Glogovcu/Gllogovc. Drenovac/Drenovc, a zvanično ime, koje koristi administracija UNMIK-a, je Glogovac/Gllogovc.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Hvala vam za to pojašnjenje. Vi ste zvanično prekinuli da obavljate funkcije u LDK posle masakra u Prekazu/Prekazi i Likošanu/Llikoshan. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Danas ste rekli Sudu da vas do juna 1998. godine ostali članovi Glavnog štaba nisu poznavali, što je, naravno, bilo zbog vašeg javnog položaja. Vaša povezanost sa OVK nije bila poznata u javnosti, već su vas znali kao čoveka LDK, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: I, ne bi vas iznenadilo kada biste saznali da Lahi Brahimaj nije imao nikakvih saznanja o tome da ste vi imali bilo kakve veze sa Glavnim štabom, sve do trenutka kada je to bilo objavljeno, 11. juna 1998. godine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ja to nisam znao, i ja ga nisam poznavao, niti on mene. To je nešto što on sam može da vam kaže.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Ja bih sada hteo da vas pitam nešto o uslovima u kojima ste radili sa Glavnim štabom sredinom 1998. godine.

ADVOKAT HARVEY: Možda bi bilo od pomoći ako bismo sada pogledali dokazni predmet D37. To je geografska karta kraja Drenice/Dreničë. Molim da se to prikaže na monitoru.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Dok čekamo da se to prikaže na monitoru, gospodine Krasniqi, želim prvo da vas pitam da li je tačno da Glavni štab u ovom periodu nije imao svoje sedište, odnosno neku konkretnu zgradu u kojoj je radio? Govorim o periodu nakon što ste vi postali član Glavnog štaba u junu 1998. godine.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Do juna 1998. godine, Glavni štab nije imao zgradu u kojoj se sastajao. Međutim, nakon što sam ja bio postavljen na mesto portparola, sastanci Glavnog štaba su uglavnom bili održavani na mestu gde sam ja bio baziran.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Podsetite nas, molim vas, gde je to bilo?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Od 10. juna nadalje, nakon što sam bio postavljen na mesto portparola, sastanci Glavnog štaba su održavani uglavnom, ne uvek, ali uglavnom, na mestu na kom sam ja radio, jer sam bio javna ličnost.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Moje pitanje je bilo gde ste vi bili bazirani.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pre objavljivanja mog imenovanja, dva ili tri sastanka su održana kod mene kući, u mom komšiluku, a isto tako i u kućama mojih rođaka. Nakon mog imenovanja, sastanci su održavani u Klečkoj/Klečkë, u Divljaku/Divlak, Novom Selu/Novosellë i Negrovcima/Negrovc. Sva ova sela se nalaze u planini Beriša/Berisha, a Ldrovac/Lldrovc je južno od te planine. Možete da ih vidite na karti.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Mislim da se Klečka/Klečkë vidi odmah južno od ovog crvenog trougla koji označava planinu Beriša/Berisha, a zatim, zapadno od Klečke/Klečkë vidimo Ldrovac/Lladrovc. Severo-istočno od Klečke/Klečkë vidimo Divljak/Divlak. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Zatim, ako nastavimo skoro pravom linijom od Klečke/Klečkë ka Divljaku/Divlak, stižemo do Negrovca/Negrovc.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Negrovci/Negrovc su u severo-istočnom delu planine Beriša/Berisha.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Hvala. A Novo Selo/Novosellë? Ono nije označeno na ovoj karti, pa bih vas zamolio da nam kažete blizu kog mesta ili sela se ono nalazi?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ovde vidite jedan crveni trougao gde piše Beriša/Berisha. Blizu Beriše/Berisha, ka jugu, nalazi se Novo Selo/Novosellë, ili *Fshati i Ri*. To je u blizini sela Beriša/Berisha.

SUDIJA ORIE: Da bismo stvari razjasnili do kraja, to je, znači, neko sasvim drugo Novo Selo/Novosellë od onog koje se nalazi severno od Peći/Pejë?

SVEDOK KRASNIQI: Da, to je drugo selo.

SUDIJA ORIE: Da, jer jedno od tih mesta se nalazi na karti koja je nama uvek do sada pokazivana, a drugo se na njoj ne vidi. Izvolite, nastavite, gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Hvala.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Svedoče, sada bih želeo da vas pitam o tome gde ste vi boravili. Da li ste u celom tom periodu posle juna, kada ste postali portparol, boravili u svojoj kući, ili ste živeli u ilegali, da se tako izrazim?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Nakon što sam postao portparol, povremeno sam odlazio u svoje selo. Ovom linijom ka severu, posle Beriše/Berisha, vidite Orlate/Arllat, a zatim vidite Negrovce/Negrovc. Tu se nalazi jedan crveni trougao. Znači, tom linijom od trougla, ka Orlatima/Arllat i Negrovcima/Negrovc. Međutim, većinu vremena sam provodio u Klečkoj/Klečkë, Ldrovcu/Lladrovc i Divljaku/Divlak, i u Javoru/Javor. Isto tako, odlazio sam i u druga sela u Drenici/Drenicë, ali sam uglavnom boravio u ovim selima koja sam upravo pomenuo.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Da li se onda može reći da su se i drugi članovi Glavnog štaba, kao i vi, stalno selili sa jednog mesta na drugo, iz bezbednosnih razloga?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, oni su se iz bezbednosnih razloga selili, i to se nije objavlivalo, opet iz bezbednosnih razloga.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Nakon što ste postali član Glavnog štaba, a sada ću govoriti o periodu od 11. juna nadalje, koliko ste često bili u vezi sa Lahijem Brahimajem? Da li ste sa njim komunicirali nedeljno, svakodnevno, mesečno – koliko često? Na primer, u toku prvih mesec dana od kada ste postali član Glavnog štaba, odnosno od kada ste javno postali član Glavnog štaba, koliko često ste komunicirali?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: U toku prvih mesec dana, sastajali smo se češće, jer na Kosovu nije bilo puno borbi. Mi smo u to vreme bili u fazi u kojoj smo nastojali da konsolidujemo Glavni štab, i Lahi Brahimaj se duže zadržavao u ovom tom Drenice/Dreničë, tako da smo se češće viđali. Kada je Lahi boravio u ovim selima u Drenici/Dreničë, sastajali smo se češće, ali kada je bio u području Dukadin/Dukagjin, nismo se sastajali tako često.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Glavni štab je razdvojio odgovornosti na operativni i politički deo. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Vi ste bili u političkom delu. Kome ste vi direktno odgovarali u svom radu? Ko vam je bio neposredni pretpostavljeni?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Svako odeljenje je imalo svog načelnika, a na čelu političkog odeljenja se nalazio Hashim Thaqi. To odeljenje je informisalo Glavni štab o političkim pitanjima.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Lahi Brahimaj je bio u operativnom delu, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Lahi Brahimaj je bio, ne znam kako to da objasnim – bio je šef za finansije i ekonomska pitanja.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Da li je on, prema tome, bio podređen u svom radu Sokolu Bashoti i Rexhepu Selimiju?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, jer su oni bili na višem položaju.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Vi ste u dva navrata posećivali Jablanicu/Jabllanicë, zar ne? Jedna je to bilo sredinom jula, iako ne mogu da vam kažem tačan datum, a drugi put oko 7. septembra. Najpre, da li se slažete da ste bili u Jablanici/Jabllanicë u dva navrata, otprilike oko ovih datuma?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Kada ste posetili Jablanicu/Jabllanicë, da li ste tamo videli kasarnu u kojoj su boravili vojnici?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Da li se može reći da je tokom te dve vaše posete u kasarni bilo stacionirano oko 20 ili više vojnika?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Kada sam tamo prvi put otišao, bilo je više vojnika. U to vreme, u Jablanici/Jabllanicë se nalazila poljska bolnica, u kojoj je bilo nekih ranjenih vojnika, ali tokom prve posete, kao što sam već rekao, u

Jablanici/Jabllanicë je bilo više vojnika, i bili su bolje organizovani. Kada sam drugi put tamo otišao, posle letnje ofanzive, i posle poraza OVK zbog ljudi Tahira Zemaja koji su dezertirali i otišli u Albaniju, OVK je u to vreme u Jablanici/Jabllanicë imala samo 30 vojnika, a sama Jablanica/Jabllanicë je bila okružena srpskim snagama. Situacija je u to vreme bila veoma teška za OVK u području Dukadžin/Dukagjin.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Svakako prihvatam sve što ste rekli. Ta poseta je bila negde oko 7. septembra, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Ako se vratimo na onu raniju posetu u julu, vi kažete da je tada bilo više od 30 vojnika, koliko ste ih videli u septembru. Koliko ste, otprilike, vojnika videli u julu? Opet, ne očekujem od vas da mi date preciznu cifru.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne mogu da vam dam tačan broj, ali bilo je puno vojnika.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Kada ste danas ranije odgovarali na pitanja, rekli ste da je Lahi Brahimaj bio osoba koju ste poznavali i sa kojom ste imali kontakt u području Dukadžin/Dukagjin. Rekli ste i da mislite da je on bio odgovoran za to područje u tom periodu. Da li se sećate da ste dali takav odgovor tužiocu ranije danas?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, on ne samo da je bio odgovoran za to područje, već je bio i član Glavnog štaba OVK.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Ja bih hteo da sada istražimo šta vi podrazumevate pod „odgovornim za to područje”. On je bio oficir Glavnog štaba, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: I, da li ćete se složiti sa mnom da on, kao oficir Glavnog štaba, nije mogao u isto vreme biti i komandni oficir na terenu u području Dukadžin/Dukagjin?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Kada kažete da je on bio odgovoran za taj kraj, da li time želite da kažete da je na sastancima Glavnog štaba, kada ste primali izveštaje iz raznih zona, on bio taj sa kim biste se konsultovali, jer je posebno dobro poznao to područje Dukadžin/Dukagjin?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Naravno, vi ste znali, kao što vas je gospodin Emmerson već pitao, da je Ramush Haradinaj od 23. juna, odnosno bar od tada nadalje, bio komandant te zone?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Prema tome, kada ste ranije rekli – citiraću vas ako mi dopustite: „U početku, kada je došlo do borbi, a posebno početkom juna, kada je reč o

zoni Dukadin/Dukagjin, naš prvi čovek, kao član Glavnog štaba, bio je Lahi Brahimaj, tako da sam za ime Ramusha Haradinaja saznao od Lahija Brahimaja.” Kada ste ranije u toku današnjeg zasedanja dali taj odgovor, da li je to bilo u istom kontekstu kao i vaš iskaz da ste se vi, kada su borbe počele, sa položaja portparola OVK i kao pripadnik političkog dela Glavnog štaba, automatski obraćali Lahi Brahimaju, jer je on bio u Drenici/Drenič sa vama, i da ste u takvim prilikama u suštini od njega tražili da vas informiše o tome šta se dešava u zoni Dukadin/Dukagjin?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, naravno, jer je on bio član Glavnog štaba, i bilo je logično da se ja najpre njemu obratim.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Hvala. Vi niste održavali vezu sa njim samo telefonom, kao što ste, mislim, rekli u odgovoru na jedno pitanje gospodina Kearneya od danas. Da li je to bilo zato što se smatralo da je opasno previše koristiti telefone, jer su ih prisluškivale srpske obaveštajne službe?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, telefoni su naravno bili prisluškivani, i da bismo to izbegli, nastojali smo da koristimo satelitske telefone. Ponekad prijem nije bio najbolji. Takođe smo ponekad, kada god smo to mogli, odlazili i da se fizički sastanemo sa osobom sa kojom je trebalo da razgovaramo, a ponekad smo koristili i kurire.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Ja ću se sada kratko osvrnuti na poslednju temu o kojoj ćemo razgovarati, a ona se tiče –

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey, pre nego što to učinite – pošto ni u kom slučaju nećemo završiti sa ovim svedokom danas, interesuje me koliko vremena će vam još biti potrebno, jer moram da pročitam dve odluke, a moraćemo i da pređemo na privatnu sednicu zbog one stvari koju smo pomenuli ranije.

ADVOKAT HARVEY: Mi možemo ovde da prekinemo i da nastavimo sa ispitivanjem sutra ujutru. Meni će biti potrebno još desetak minuta, a možda i manje.

SUDIJA ORIE: U redu, znači sutra će vam biti potrebno 10 minuta. A vama gospodine Guy-Smith? Rekli ste da želite da iskoristite svo preostalo vreme. Da li to znači 40-45 minuta? Tako sam ja to izračunao.

ADVOKAT GUY-SMITH: I ja sam tako računao, otprilike. Mislim da će mi biti potrebno oko 20 minuta.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, ako sam dobro shvatio, vama će biti potrebno vreme za dodatno ispitivanje.

TUŽILAC KEARNEY: Ne više od pola sata.

SUDIJA ORIE: U redu, onda to znači da ćemo završiti sa ovim svedokom već tokom prvog dela sutrašnje sednice. Gospodine Krasniqi, sada moramo da porazgovaramo o nekoliko proceduralnih pitanja, ali vas nećemo time zamarati. Hteo bih samo da vam dam

isto uputstvo kao i juče, da ni sa kim ne smete da razgovarate o svom dosadašnjem svedočenju, niti o iskazu koje ćete tek dati. Videćemo vas ponovo sutra u 14:15 h., ako se ne varam, u ovoj istoj sudnici. Da. Molim poslužitelja da izvede gospodina Krasniqija iz sudnice.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Prvo bih želeo da pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo ponovo na javnoj sednici.

SUDIJA ORIE: U vezi sa ovim svedokom, gospodinom Krasniqijem, transkript predmeta Limaj se usvajaju u spis. Kada je reč o devet priključenih dokumenata, gospodine Kearney, Pretresno veće bi više želelo da podnesete čiste kopije na usvajanje, jer ovih devet dokumenata koji su sada priključeni transkriptu, na sebi nose broj obeležen predznakom P iz predmeta Limaj, što lako može da dovede do velike zbrke. Zato bih hteo da se razdvoje transkripti iz predmeta Limaj, tako da nećemo imati devet, već osam dokumenata, jer je dodatak 5 već priključen izjavi svedoka. Pretresno veće očekuje da nam date na uvid osam čistih primeraka, na kojima se ne nalaze brojevi iz predmeta Limaj, kako bismo izbegli zbrku. Sada bih hteo da saopštim dve odluke Pretresnog veća. Prva je odluka Pretresnog veća o zahtevu za zaštitnim merama za svedoka broj 6. 25. maja 2007. godine, Tužilaštvo je zatražilo zaštitne mere za svedoka broj 6, i to izricanje pseudonijuma i izmenu lika i glasa. Svedok i njegova porodica žive na Kosovu. Svedok je izrazio strah za svoju bezbednost i bezbednost članova svoje porodice, ukoliko bi se u javnosti saznalo da je svedočio kao svedok Tužilaštva. 29. maja 2007. godine, Pretresno veće je za zapisnik konstatovalo da se Odbrana ne protivi tom zahtevu. Strana koja traži uvođenje zaštitnih mera za svedoka, a u ovom slučaju se radi o Tužilaštvu, mora da pokaže da postoji objektivna opasnost po bezbednost ili dobrobit svedoka ili njegove porodice, ukoliko bi se saznalo da je taj svedok svedočio pred Međunarodnim krivičnim sudom. Ovaj standard se može ispuniti ukoliko se pokaže da je svedoku ili članovima njegove porodice izrečena pretnja, ili ako se pokaže da postoji kombinacija sledeća tri faktora. Prvo, svedočenje svedoka može da antagonizuje lica koja žive na određenoj teritoriji. Drugo, svedok ili njegova porodica žive ili rade na toj teritoriji, imaju imovinu na toj teritoriji, ili imaju konkretne planove da se vrate da žive na toj teritoriji. I, treće, na toj teritoriji vlada nestabilna bezbednosna situacija, koja je posebno nepovoljna za svedoke koji se pojavljuju u tom svojstvu pred ovim Sudom. Prema rečima tužioca, svedoku 6 su u prošlosti izricane pretnje. U pred-raspravnoj fazi, tom svedoku su bile odobrene zaštitne mere. Tužilac nije prijavio da su nove pretnje izrečene svedoku 6, međutim, obzirom na prirodu svedočenja tog svedoka, Pretresno veće je uvereno da bi

ono moglo da izazove neprijateljstvo kod lica koja žive na Kosovu. Pretresno veće takođe primećuje da svedok i njegova porodica žive na Kosovu, i da ne žele da se presele, iz razloga koje Pretresno veće razume. Pretresno veće koristi ovu priliku da obavesti strane u postupku da prihvata njihov sporazum o tome da na Kosovu vlada nestabilna bezbednosna situacija, koja je naročito nepovoljna za svedoke koji se pojavljuju pred ovim Međunarodnim krivičnim sudom. Ovaj sporazum se može naći na stranicama transkripta 3955 i 3956. Pošto su ova tri kriterijuma ispunjena, Pretresno veće odobrava zahtev Tužilaštva za dodeljivanje pseudonijuma i izmenu lika i glasa svedoka. Ovim je završeno izricanje odluke o zaštitnim merama za svedoka 6. Hteo bih da saopštim još jednu odluku koja je prilično hitna, i zato ćemo raditi tri četiri minuta posle sedam sati. To je odluka o zahtevu Tužilaštva od 7. maja 2007., na osnovu Pravila 92 ter, za uvođenje transkripta svedočenja svedoka 12 iz predmeta Limaj u spis, kao i odgovarajućih dokaza uvedenih u istom predmetu. Transkript se sastoji od 137 strana. Postoji ukupno dva dokazna predmeta, i oba su karte. Tužilaštvo u paragrafima 2 i 3 svog zahteva identifikuje određene teme koje su, prema Tužilaštvu, „...od izuzetne dokazne vrednosti i relevantnosti za ovaj predmet.” Fusnote se pozivaju na šest stranica transkripta, međutim, Tužilaštvo se, izgleda, ne ograničava u svom zahtevu na uvođenje tih stranica, već traži da transkript bude uvršten u celini. Nakon što smo pročitali ceo transkript svedočenja tog svedoka u predmetu Limaj, Pretresno veće smatra da Tužilaštvo nije ubedljivo demonstriralo da je veliki deo svedočenja koje se tu nalazi relevantan, niti da ima dokaznu vrednost. Tu su uglavnom pokriveni incidenti van okvira optužnice u ovom predmetu, poput nekoliko sastanaka sa komandantom Čelikuom, poznatim i kao Fatmir Limaj. Pretresno veće je ustanovilo da ima samo 30 stranica koje su direktno relevantne za ovaj predmet, i manje od 20 stranica koje se odnose na kontekst oružanog sukoba, što znači da ostaje više od 80 stranica čija relevantnost za ovaj predmet nije jasna, ili se dovodi u sumnju. Pretresno veće poziva Tužilaštvo da navede konkretne stranice transkripta koje smatra relevantnim za ovaj predmet, kao i zašto ih smatra relevantnim. Tužilaštvu se daje 24 sata da to uradi. Pretresno veće želi da doda nekoliko napomena, koje bi strane mogle smatrati kao korisno uputstvo. Iako Pravilo 92 ter ne isključuje uvođenje pisanih dokaza koji se odnose na dela ili ponašanje optuženog, ovo Pretresno veće bi više želelo da Tužilaštvo izvodi dokaze koji su od centralnog i kritičnog značaja za ovaj predmet putem *viva voce* svedoka. Time će se osigurati da Pretresno veće može bolje da shvati tu vrstu dokaza. Prema tome, ako se u transkriptu iz predmeta Limaj nalaze takvi dokazi, svedoka treba dodatno ispitati o tome *viva voce*. Tužilaštvo, uopšteno govoreći, treba da bude izuzetno pažljivo da ne preplavljuje Pretresno veće informacijama čija korisnost nije očigledna Pretresnom veću, ili informacijama koje nisu dovoljno relevantne za ovaj predmet. Ovim je završeno izricanje odluke Pretresnog veća. Iako nije uobičajeno iznositi komentare na odluke, ja se nadam da ste shvatili da je ispitivanje svedoka o ovakvim temama *viva voce* dodatak uvrštenim izjavama po Pravilu 92 ter, koje se bave istim tim pitanjima. Pretresno veće jednostavno ne želi da se oslanja samo na pisane izjave ili transkripte, i da samo na osnovu njih tumači i stiče utisak o iskazu svedoka. Završavamo sada sa radom do sutra, u 14:15 h., u istoj sudnici.

Sednica je završena u 19:06 h.

Nastavlja se u četvrtak, 31. maja 2007. godine u 14:15 h.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje